

zelena dežela

Glasilno Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

št. 133 / april 2016

BREZ PREDSDOKOV

o kmetijstvu in SKP • Agriculture and CAP
WITHOUT PRECONCEPTIONS

Ministry of Agriculture, Forestry and Food
European Union
Agriculture and Rural Development
The European Commission

» **BRANKO RAVNIK**
direktor
KGZS

Po štirih letih bomo člani zbornice ponovno odločali, kako pomembno vlogo bo imel ta kmečki parlament v prihodnjem obdobju. Veliko truda in energije je bilo vloženo, da pokažemo in dokažemo, da je zbornica pravi reprezentativni in upoštevanja vreden partner državi. Na drugi strani zbornica tudi sama podpira razvoj kmetijstva in podeželja prek delovanja strokovnih služb in z organizacijo promocijskih dogodkov.

Kmetijstvo je v zadnjem obdobju pod močnimi cenovnimi pritiski, ukrepi države pa vedno ne sledijo potrebam in pričakovanjem posameznih kmetijskih panog. Zato bosta prihodnja vloga in pomen zbornice še tolikanj večja. Prav sedaj pozivamo vlado, da se v večji meri odzove na težave, s katerimi se sooča kmetijstvo.

Pri tem pa bo pomembna tudi vaša vloga. Zato bodo volitve konec maja priložnost za vašo aktivno udeležbo. Bodite aktivni tako, da se vključite med kandidate za organe zbornice, ali pa, da se udeležite glasovanja in podprete kandidate, ki jim je na prvem mestu skrb za dobrobit vseh. S tem se bosta vloga in pomen zbornice še dodatno okrepila pri naših prizadevanjih za boljši položaj kmetijstva in podeželja.

IZ VSEBINE

RUBRIKA	NASLOV ČLANKA	STRAN
NE PREZRITE	PRAVOČASNO POSKRIBITE ZA IZPOLNITEV ZBIRNIH VLOG ZA LETO 2016	3
	NADOMESTILA ZA UPORABO STAVBNEGA ZEMLJIŠČA	3
POGOVOR	UČINKOVITOST IN VPLIV ZBORNICE STA ODVISNA OD AKTIVNOSTI ČLANOV	4
TEMA MESECA	VOLITVE V ORGANE KGZS	7
AKTUALNO	SVET KGZS POZIVA VLADO	10
	SKUPNO SREČANJE MLADIH PREVZEMNIKOV KMETIJ	11
	KAKO JE PRIŠEL KRALJIČIN SIRUP V LJUBLJANO	12
PRILOGA	USTANOVITEV DRUŠTVA	16
AKTUALNO	UPORABA ZAKONA O AGRARNIH SKUPNOSTIH	18
	JEZIK IN MEJA NISTA OVIRI	18
	PODLUBNIKI ŽE GROZIJO	19
	NAJVEČJI TRGOVCI STAVIJO NA SLOVENSKO	19
NASVETI	PRAVILNA RABA SREDSTEV ZA VARSTVO RASTLIN	20
	UPORABA BIOOGLJA KOT DODATEK KRMI ZA ŽIVALI	21
	DIGESTAT KOT GNOJILO	22
	KDO IN KAKO LAHKO POMAGA NA KMETIJI	24
DELO KGZS	ZADNJI ČAS ZA SPREMEMBE	25
VABIMO	DOBROTE SLOVENSКИH KMETIJ V LETU 2016	26
MEDNARODNO SODELOVANJE	OBUJANJE STARIH ZNANJ ZA TRAJNOSTNO PRIDELAVO	27
NA KONCU	RECEPT: GOBOVA JUHA Z BELIMI ŽGANCИ	30
	NAGRADNA UGANKA	

KAKO DO INFORMACIJ NA KGZS

SPLOŠNE INFORMACIJE

Tel.: 01 513 66 00, e-naslov: kgzs@kgzs.si, www.kgzs.si

UREDNIŠTVO ZELENE DEŽELE

Tel.: 01 513 66 40, e-naslov: zelena.dezela@kgzs.si

Zelena dežela št. 133, april 2016 • Zelena dežela je glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki izhaja šestkrat letno in je za člane KGZS brezplačno. • Uredništvo: KGZS – Zelena dežela, Gospodinjaska ulica 6, 1000 Ljubljana, tel.: 01/5136640, e-pošta: zelena.dezela@kgzs.si, splet: www.kgzs.si • Uredniški odbor: Danilo Markočič, Anita Jakuš, Anemarija Gerold, Vincenc Otoničar, Janko Rihtarič, Rok Sedmínek • Odgovorni urednik: Robert Peklaj • Novinar: Marjan Papež • Fotografija na naslovnici: arhiv KGZS • Tehnično urejanje: Andrej Lombar • Jezikovni pregled: Marjana Cvírn • Fotografije: arhiv KGZS (če ni drugače navedeno) • Tisk: Delo d.d. • Naklada: 79.000 izvodov

BREZ PREDSDKOV
o kmetijstvu in SKP • Agriculture and CAP
WITHOUT PRECONCEPTIONS

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina objave je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

NE PREZRITE

Pravočasno poskrbite za izpolnitev zbirnih vlog za leto 2016

Kampanja za oddajo zbirnih vlog za ukrepe kmetijske politike za leto 2016 je v polnem teku, pri oddaji zahtevkov pa ni večjih težav. Ker je vlagatelj, ki potrebuje pomoč pri oddaji zahtevka, veliko, vsako leto poskrbimo, da se vnos zahtevkov enakomerno razporedi čez celotno kampanjo.

Redni rok za oddajo zbirnih vlog poteka od 29. februarja do 6. maja 2016, zamudni rok za oddajo zbirnih vlog pa od 7. maja do vključno 31. maja 2016. Svetujemo vam, da ne vlagate vlog v zamudnem roku, saj se vam za vsak delovni dan zamude izplačila zahtevkov in vlog znižajo za 1 % oziroma 3 % na delovni dan za shemo osnovnega plačila v primeru dodelitve plačilnih pravic iz nacionalne rezerve.

Da ne bi prihajalo do zamud, pozivamo vlagatelje, ki boste za oddajo vlog za leto 2016 potrebovali pomoč pri izpolnjevanju zahtevkov s strani javne službe kmetijskega svetovanja, da se s kmetijskimi svetovalci čim prej dogovorite za termin izpolnjevanja zahtevkov (velja za tiste, ki tega še niste storili).

» DR. JERNEJ DEMŠAR

Nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ) – samo za zemljišča, ki so komunalno opremljena

V prihajajočih mesecih vam bo FURS poslal odločbe, ki vam bodo nalagale plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. V zvezi s tem vam svetujemo, da odločbo natančno pregledate in preverite pravilnost ugotovljenega dejanskega stanja.

Ali je občina res za vsa navedena zemljišča upravičena zaračunavati nadomestilo? Že v letu 2006 je namreč Ustavno sodišče odločilo, da mora biti konkretno zemljišče, za katerega se obračunava nadomestilo, komunalno opremljeno oziroma mora biti vzpostavljena vsaj realna možnost priključitve na komunalno infrastrukturo.

Če imate torej obračunano nadomestilo tudi za zemljišče, za katero ocenjujete, da ne more biti komunalno opremljeno, je pomembno, da na to opozorite tako, da zoper odločbo vložite pritožbo. Pri sestavi pritožbe vam lahko pomagamo tudi v pravni službi Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

» JANJA VIRANT

Nekateri pomembnejši dogodki v aprilu in maju

Kdaj?	Kaj?	Kje?
6.–9. 4.	Sejem Vinitaly, Enolitech, oljkarstvo, vino	Verona, Italija
8.–10. 4.	Kmetijsko-obrtni sejem Komenda	Komenda
16. 4.	Državni kviz Mladi in kmetijstvo	Tomaška vas v Mislinjski dolini
16. 4.	Podležje v mestu – Gremo na kmetijo	Pogačarjev trg, Ljubljana
7. 5.	Podležje v mestu Koper	Koper, pri Taverni
14.–20. 5.	Kmetijski sejem Novi Sad	Novi Sad, Srbija
26.–29. 5.	Primorski obrtno-podjetniški sejem	Koper

Nekateri pomembni roki

Do kdaj?	Kaj?
8. 4.	Javni razpis za 2. ukrep uredbe Pomoč za prenos znanja in informiranje na področju predelave ter s kmetijstvom povezanega delovanja na podeželju za leto 2016
8. 4.	Javni razpis za 3. ukrep Uredbe Pomoč delovanju nepridobitnih združenj na področju kmetijstva, gozdarstva in podeželja za leto 2016
8. 4.	Javni razpis za 4. ukrep Uredbe Pomoč nepridobitnim organizacijam pri organizaciji strokovnih in jubilejnih dogodkov za leto 2016
15. 4.	Rok za oddajo vlog na prvi javni razpis za podukrep 8.6: Podpora za naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za sečnjo in spravilo lesa
20. 4.	Javni razpis za podukrep 4.1 – Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva za leto 2016, za naložbe, namenjene prilagoditvi na podnebne spremembe, in naložbe za izvajanje tehnoloških izboljšav ter znižanje stroškov pridelave
22. 4.	Rok za oddajo vlog na prvi javni razpis za operacijo ureditev gozdne infrastrukture iz PRP 2014–2020 za leto 2016
28. 4.	Rok za oddajo vlog na prvi javni razpis za podukrep 4.2 Razpis za naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov
30. 4.	Vlaganje kandidatur za volitve v organe KGZS (pravne osebe)
4. 5.	Vlaganje kandidatur za volitve v organe KGZS (fizične osebe)
6. 5.	Vnos zbirnih vlog za ukrepe SKP

» ZBRAL: MA. P.

Učinkovitost in vpliv zbornice sta odvisna od aktivnosti članov

»Ne sme nam biti vseeno, kdo zastopa naše interese. Z aktivnim sodelovanjem članov bo tudi zbornica veliko bolj učinkovita,« pravi predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Cvetko Zupančič.

Ob nastopu mandata ste dejali, da so gospodarske razmere zaskrbljujoče in da se položaja kmetijstva ne da izboljšati prek noči. Je štiri leta kasneje položaj kaj boljši?

Dejstvo je, da se dohodkovni položaj slovenskih kmetov poslabšuje. V zadnjih letih pozornega spremljanja dogajanja pri nas lahko ugotovimo, da je pogajalska moč slovenskih kmetov pri doseganju poštenih razmerij v verigi preskrbe s hrano šibka, zaradi česar je dolgoročni razvoj kmetijstva upočasnen. To negativno vpliva tudi na s kmetijstvom povezane dejavnosti, razvoj podeželja in družbo kot celoto.

Vseskozi je slovensko kmetijstvo pod udarom. K temu dodatno prispevajo vplivi globalizacije. Lani sta se temu pridružila še ukinitve mlečnih kvot v EU in ruski embargo. Težava je tudi v tem, da je celo gozd, ki je v kriznih časih in ob investicijskih potrebah »kmetova banka«, skratka neke vrste zlata rezerva, zaradi posledic žledoloma v letu 2013 in kasnejšega napada podlubnikov na marsikateri kmetiji oslabiljen ali uničen.

Vemo, da razgledan slovenski potrošnik pozna težave, v katerih se nahaja naše kmetijstvo. A so včasih razlogi zanje globlji in skriti očem. Zato smo se oktobra lani odločili, da s shodom opozorimo slovensko javnost,

da prenizke odkupne cene kmetijskih pridelkov in izdelkov ne zagotavljajo preživetja. In da bo slabšanje razmer negativno vplivalo tako na kmetijstvo kot na življenje državljanov.

V osmih večjih slovenskih mestih, v katerih se je zbralo okoli tri tisoč ljudi, smo jasno in glasno izrazili zahtevo, da pričakujemo ustreznost razmerja cen v prehranski verigi, takojšen sprejem ukrepov za učinkovitejšo zagotavljanje sledljivosti hrane do končnega potrošnika, preprečevanje rušenja slovenske pridelave z viški hrane iz tujine, manj neustreznih praks v prehranski verigi, in opozorili, da nam naravne nesreče otežujejo možnost dolgo-

ročnega preživetja. Tudi ukrepi, ki se izvajajo na ravni EU in države, ne rešujejo nastalih težav.

Nekateri so menili, da bi morali takrat veliko bolj ostro postaviti zahteve in jih tudi podkrepiti z bolj »sindikalnimi« dejanji, kot so zlivanje gnojnice, spuščanje kokoši, traktorske zapore in podobno ...

Bi bil rezultat drugačen, bi bil položaj kmetov boljši? Dvomim. Verjetno bi si nako-

pali še dodatno jezo občanov, naših potrošnikov, od katerih živi slovenski kmet. Sicer pa smo že od vsega začetka govorili, da gre za shod in ne protest in da je naša želja pritegniti potrošnike na našo stran, da se zavedo, v kakšnem položaju so tisti, od katerih kupujejo pridelke in izdelke. V tistem tednu smo uspeli dobiti pozornost večine slovenskih medijev, ki so o slovenskem kmetu poročali pozitivno. Uspeli smo seznaniti slovensko javnost z našim po-

Prej ko boste sami člani spoznali, kako pomembna organizacija je zbornica, bolj učinkovita bo in lažje bo ureničila vaše interese.

POGOVOR

ložajem in da je tudi od njih odvisno, kakšno hrano bodo jedli v prihodnje.

Sicer pa je shod dal in še daje rezultate, ki so bili dejansko možni, in nismo zavajali naših članov o možnosti hitrih rešitev. Hkrati smo vedeli, da je treba pritisk stopnjevati in da bo najbrž treba kmalu spet na ulice. In takrat bomo verjetno naše zahteve tudi podkrepili z drugačnimi dejanji kot na lanskem shodu.

Kakšen je odnos ministrstva, vlade in drugih državnih ustanov do KGZS, največje nevladne organizacije v kmetijstvu?

KGZS je s svojim članstvom reprezentativen zastopnik interesov kmetijstva, ki ima z vsemi omenjenimi ustanovami partnerski odnos. Ne trdim, da je ta odnos vedno enakopraven in da se naša beseda v tem razmerju vedno upošteva. Vendar je pomembno, da se zbornico prepozna kot partnerja in da imamo kot največji zastopnik kmetov možnost sooblikovati pogoje za kmetovanje. V minulih skoraj šestnajstih letih smo si uspeli priboriti položaj, ki ga nima nihče drug, tudi z daljšo tradicijo kot mi. Tega ne smemo zapraviti oziroma, bolje rečeno, ne smemo dopustiti, da nam ga vzamejo. In prej ko bodo tudi sami člani spoznali, kako pomembna organizacija je zbornica, bolj učinkovita bo in lažje bo uresničevala njihove interese.

Glede odnosov z vlado in ministrstvom tiče imam občutek, da si včasih kar sami otežujejo položaj in da uspemo pri njih doseči nekatere stvari šele na težji način, čeprav bi bilo za vse boljše, če bi nas poslušali že na začetku. Se strinjam, da je pomemben končni izkupiček in

da je važno le to, da so na koncu rešitve v korist kmetov, a vseeno je za to včasih treba preveč pregovarjanj in prepričevanj. Imam občutek, da pogosto prevlada politična logika nad

Zbornica je demokratična in hkrati strokovna ustanova, ki povezuje kmete.

kmečko.

Je morda eden od teh primerov tudi lanska sprememba zakona o dohodnini?

Zagotovo. Že ob sprejemu zakona o dohodnini smo imeli pomisleke glede določitve praga za obvezno vodenje računovodstva na kmetiji in smo predlagatelje skušali prepričati, da bo tovrstna zakonska rešitev pomenila dodatno breme za kmetije. Žal nas niso poslušali in so zakon sprejeli. Šele ko smo zbrali več kot pet tisoč glasov podpore za spremembo zakona, je vlada prisluhnila in nato

sama ustrezno spremenila zakon o dohodnini. Lahko rečem, da je bil ta uspeh dokaz, da se da s pomočjo članov in drugih volivcev narediti korak k sprejemanju kmetijstvu bolj prijazne zakonodaje in v korist slovenskega kmeta.

Me pa je zato bolj negativno presenetila odločitev vlade in državnega zbora, da ne sprejemo tudi druge pobude, podkrepljene z več kot pet tispč podpisov podpore, o spremembi zakona o delu Sklada kmetijskih zemljišč in gozda. Nekega pametnega razloga še sedaj ne vem. Verjetno bo v tem primeru držalo tisto, kar sem že prej omenil: da je tokrat zmagala politika.

Čeprav smo bili na zbornici zadovoljni s številom podpisov podpore, si vseeno že v osnovi želim za kmetijstvo spodbudnejše in prijaznejše zakonodajno okolje ter da nam takšnih akcij ne bo treba pogosto ponavljati.

A kot kaže, se zgodovina skoraj ponavlja. Verjetno bomo morali kmalu spet poseči po najbolj

demokratični poti za spremembo zakonodaje in ponovno začeti zbirati podpore za spremembo zakona o potrjevanju računov. Vlada kljub našim pripombam vztraja pri davčnih blagajnah tudi za kmetijstvo, čeprav nam povzročajo veliko preglavic in stroškov. Ponekod kmetje v obupu že napovedujejo, da bodo opustili dopolnilne dejavnosti, tako da bo ta ukrep imel prav nasprotno učinke od želenih. In škodo, ki jo bo imela celotna družba zaradi tega vztrajanja, bi želeli na zbornici preprečiti s spremembo zakona.

Po skoraj štirih letih vodenja zbornice lahko podate oceno o zborničnem sistemu. Je vaše mnenje o njem sedaj drugačno kot leta 2012?

Štiri leta so dovolj, da spoznaš zbornični sistem, da poudariš njene prednosti in skušaš odpraviti slabosti. A so hkrati tudi premalo, da bi uspel uresničiti vse zamisli in nadgradil to, kar so gradili tvoji predhodniki. A ne glede na to, kdo vodi zbornico, mora upoštevati, da je zbornica demokratična in hkrati strokovna ustanova, ki povezuje kmete. Je sistem, ki zagotovo ni popoln, a ga bomo s sodelovanjem vseh vpletenih izboljšali, če sta le volja in zanimanje. Kljub nekaterim zunanjim poskusom, da bi se omajali temelji te organizacije, smo še vedno največji zastopnik interesov kmetov in lastnikov gozdov. Tudi v prihodnje bo zbornica obstala le, če bomo še naprej zagovarjali solidarnost in temu primerno porazdelitev bremen. Ostali bomo zbornica z najnižjim prispevkom oziroma članarino. S tem denarjem bomo ravnali primerno in s spoštovanjem do tistih, ki so ga

POGOVOR

Izkoristite volitve v organe zbornice kot demokratično priložnost, ko lahko izberete svoje predstavnike in od njih zahtevajte ukrepanja.

prispevali. Tudi sam zbornični sistem bo veliko bolj učinkovit, če bodo v njem dejavno sodelovali tudi člani.

In kaj nas čaka v tem letu?

Pred nami je zahtevno leto, pravzaprav kar obdobje, ko se bo v kmetijstvu moralo kaj spremeniti, če želimo, da obstane. Naše kmetije so nam zapustili naši starši in čutimo se

odgovorne, da jih obdržimo pri življenju in ustvarimo tudi kakšno delovno mesto za naše zanamce. A sami tega ne bomo zmogli, nekaj bo morala ukreniti tudi sama vlada. Zato smo na predsednika vlade naslovili kar nekaj zahtev, ki jih mora uresničiti. Od njega pričakujemo, da bo na najvišji ravni zahteval učinkovitejše ukrepanje za stabilizacijo razmer na

trgu mleka, sadja, zelenjave in prašičjega mesa. Del težave je tudi politično ravnanje EU, zaradi katerega je prišlo do blokade izvoza na ruski trg, zato upravičeno pričakujemo ustrezen odziv tudi na tej ravni. Prav tako zahtevamo, da zagotovi ustrezne nacionalne ukrepe in sredstva zanje za pomoč sektorju mleka, če je treba, tudi s spremembo shem in ukrepov SKP na nacionalni ravni. Želimo tudi, da se male proizvajalce razbremeni nerazumnih finančnih in administrativnih obremenitev, povezanih

z davčnim potrjevanjem računov. Med množico drugih zahtev pa velja omeniti še ustrezno načrtovanje upravljanja z divjadjo in zvermi, zaščito kmetijskih zemljišč, zmanjšanje davčnih obremenitev lastnikov gozdov, ki sta jih prizadela žledolom in podlubniki, in ustrezno sistemsko financiranje kmetijskega svetovanja v okviru zborničnega sistema, da bo ta še vedno brezplačno oziroma cenovno najugodnejše za kmeta. In če ne bo posluha za naše zahteve, jih bomo ponovili, vendar veliko glasje in na ulici.

Kako naj kmetje vzamejo usodo v svoje roke?

Kmetje smo znani po tem, da smo pozitivno trmasti in vztrajamo tudi takrat, ko nam razmere niso pisane na kožo. Seveda pa ne smemo prepustiti svoje usode drugim. Prvi korak se lahko stori že na prihajajočih volitvah v zbornične organe, ki bodo konec maja. Zato vas pozivam, da izkoristite volitve v organe zbornice kot demokratično priložnost, ko lahko izberete svoje predstavnike in od njih zahtevajte ukrepanja. Oblikujte zbornico po vaših željah in predlagajte v njene organe svoje predstavnike, ki bodo vaš glas za še učinkovitejšo zbornico.

» **ROBERT PEKLAJ**

www.kupujmodomace.si

KUPUJMO DOMAČE!
KGZS

Spletna ponudba pridelkov in izdelkov slovenskih kmetij

Volitve v organe KGZS

Konec maja bodo potekale že pete volitve v organe KGZS.

Članice in člani KGZS – fizične in pravne osebe bodo konec maja volili člane sveta KGZS in člane svetov trinajstih območnih enot. Po izvolitvi bodo člani sveta KGZS – ki je najvišji organ zbornice, na ustanovni seji konec meseca junija izmed sebe izvolili predsednika in dva podpredsednika zbornice, upravni in nadzorni odbor, častno razsodišče in stalno arbitražo.

PRAVNE PODLAGE

Glavna pravna podlaga, ki ureja volitve v KGZS, je Zakon o Kmetijsko gozdarski zbornici (Uradni list RS, UPB1, št. 69/04, 26/08, 7/09 – odl. US). Poleg osnovnega sistema volitev ta določa, da se za izvedbo volitev smiselno uporablja zakon, ki ureja volitve v Državni zbor RS (Zakon o volitvah v državni zbor – Uradni list RS, št. 44/92, 13/93, 60/95, 14/96 – odl. US, 67/97 – odl. US, 66/00 – UZ80, 70/00 – ZPoS-A, 11/03 – skl. US, 11/03 – odl. US, 73/03 – odl. US, 78/06, 54/07 – odl. US, 35/14 – odl. US). Smiselno se uporablja tudi Zakon o evidenci volilne pravice (Uradni list RS, št. 98/13). Natančnejše določbe o volitvah vsebuje Statut Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (Uradni list RS, št. 75/12 – UPB2 in 25/15), vse konkretne postopke, zlasti datume izvedbe volitev, pa določi Razpis volitev.

RAZPIS VOLITEV

Upravni odbor KGZS je sprejel Sklep o razpisu volitev v svet Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in v svete območ-

V vsej Sloveniji bo na dan glasovanja na voljo približno 300 volišč za fizične osebe, na katerih lahko volivci oddajo svoj glas.

nih enot Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije v letu 2016 (Uradni list RS, št. 19/16), v katerem je določil osnovna izhodišča za volitve:

- dan, ko začnejo teči roki za volilna opravila (2. 4. 2016),
- dan glasovanja za fizične osebe (29. 5. 2016),
- dan glasovanja za pravne osebe (25. 5. 2016),
- dan za vlaganje kandidatur za pravne osebe (30. 4. 2016),
- dan za vlaganje kandidatur za fizične osebe (4. 5. 2016),
- število svetnikov, ki se volijo v svet KGZS in svete območnih enot KGZS.

IZVEDBA VOLITEV

Volitve vodi volilna komisija KGZS, ki jo je imenoval upravni

odbor KGZS. Volilna komisija na podlagi zakonskih in statutarних pristojnosti skrbi za enotno uporabo določb zakona in statuta, ki se nanašajo na postopek volitev, imenuje volilne komisije območnih enot oziroma volilnih komisij območnih enot, daje navodila v zvezi izvajanjem volitev, potrjuje kandidate oziroma liste kandidatov, sestavlja seznam kandidatur oziroma list kandidatov, ugotavlja izid volitev v svet zbornice, ugotavlja predčasno prenehanje mandata članom zbornice. Volitve izvajajo volilne komisije območnih oziroma volilnih enot. Sestavljajo jih predsednik, trije člani in njihovi namestniki. Imamo jih 13. Imenuje jih volilna komisija KGZS. Vsaka

območna volilna komisija ima tudi tajnika volilne komisije, lahko pa tudi namestnika tajnika volilne komisije. Volilne komisije volilnih enot izvajajo neposredno tehnično delo pri izvedbi volitev, določajo volišča, imenujejo volilne odbore. Volilna komisija po zaprtju volišč tudi zbere rezultate glasovanja po voliščih in ugotovi rezultate za svojo volilno enoto.

Delo na volišču vodijo volilni odbori, ki jih je toliko, kolikor je volišč. Imenujejo jih volilne komisije območnih oziroma volilnih enot. Volilni odbor sestavljajo predsednik, dva člana in namestniki. Volilni odbor vodi glasovanje na volišču in ugotavlja izid glasovanja na volišču.

KOGA SE VOLI

Število članov, ki se na volitvah voli v posamezni organ KGZS (svet KGZS ali svet območne enote), je odvisno od števila članov, ki jih ima ta območna enota. Na volitvah v svet KGZS se bo v skupini fizičnih oseb volilo 36 članov sveta KGZS, in sicer, kot določa Zakon o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, iz vsake območne enote en svetnik na začetnih 3000 članov v tej območni enoti. Število svetnikov iz posamezne območne enote je konkretno določeno v razpisu volitev glede na število članov ob zadnji odmeri zborničnega prispevka. V svet KGZS se bo tako volilo naslednje število članov sveta KGZS: Nova Gorica 3 člane, Koper 1 član, Kranj 3 člane, Ljubljana 5 članov, Kočevje 1 član, Postojna

TEMA MESECA

2 člana, Novo mesto 3 člane, Brežice 3, Celje 4 člane, Ptuj 4 člane, Maribor 2 člana, Slovenj Gradec 3 člane, Murska Sobota 2 člana. Pravne osebe bodo v svet KGZS v vsaki volilni enoti izvolile enega predstavnika.

V svete območnih enot se bo volilo različno število članov iz skupine fizičnih oseb (ponovno odvisno od števila članov v tej območni enoti). Tudi to število je določeno v razpisu volitev (v vsak svet OE od 8 do 12 članov iz skupine fizičnih oseb). Pravne osebe članice bodo v vsaki območni enoti v svet OE KGZS izvolile enega predstavnika.

ČLANSTVO V KGZS

Za potrebe volitev so člani KGZS razvrščeni v dve volilni skupini. Prvo volilno skupino tvorijo fizične osebe, drugo pa pravne osebe.

Vsi člani KGZS, tako obvezni kot prostovoljni, so vpisani v volilni imenik KGZS, ki se razgrne najkasneje 20 dni po razpisu volitev, in sicer v vsaki volilni (območni) enoti za to volilno enoto, en imenik pa je v celoti razgrnjen tudi na sedežu KGZS v Ljubljani. Člani lahko vpogledajo v imenik in ugotovijo, ali so vpisani, ali so pravilno vpisani in podobno. Pomembno je, da se vsi, ki niso prepričani, da so člani, prepričajo o članstvu tako, da vpogledajo v volilni imenik.

Vsak volivec lahko vpogleda v podatke, ki se o njem vodijo v evidenci volilne pravice. Volivec lahko zahteva vpis, če ni vpisan v evidenco volilne pravice, ali popravek, če je vpisan z napačnimi podatki. Na mestih, kjer so razgrnjeni volilni imeniki, bodo na voljo tudi obrazci, na katerih se lahko zahteva popravo volilnih imenikov.

Zahtevke za popravilo volil-

nega imenika je potrebno poslati na sedež Komisije za sestavo volilnega imenika KGZS, Gospodinjstva 6, do 14. maja 2016.

KAKO POTEKAJO VOLITVE

Za potrebe volitev v organe KGZS je Slovenija razdeljena na trinajst volilnih enot, ki so enake območnim enotam KGZS. Volilna enota obsega območje, kot ga obsega območna enota zbornice. Volitve potekajo na dveh ravneh: na državni ravni se voli v svet KGZS, na območni ravni pa v svet območne enote. Člani odborov izpostav območne enote se ne volijo več, ampak jih imenujejo posamezne območne enote same. V vsej Sloveniji je na dan glasanja na voljo okrog 300 volišč za fizične osebe, na katerih lahko volivci oddajo svoj glas. Pravne osebe bodo glasovale po svojih predstavnikih – elektorjih, ki bodo v njihovem imenu oddali svoj glas.

KANDIDATURE

Od dneva, ko začnejo teči roki za volilna opravila (2. 4. 2016), pa do dneva, ki je določen kot rok za vlaganje kandidatur, lahko fizične in pravne osebe vlagajo kandidature. Na vsaki kandidaturi za fizične osebe je lahko najmanj en kandidat in največ toliko kandidatov, kolikor se jih voli v posamezni volilni enoti.

KAKO KANDIDIRATI

Pri fizičnih osebah se kandidira tako, da se v predpisanem roku vložijo kandidature. Kandidature v skupini fizičnih oseb lahko vložijo:

- skupina članov zbornice, ki mora kandidaturi predložiti najmanj 20 podpisov članov zbornice iz volilne enote,
- organizacije kmetov (organizacije, ki so organizirane kot društva na področju kmetijstva), ki morajo kandidaturi predložiti najmanj 10 podpisov članov zbornice iz volilne enote.

Fizične osebe vložijo kandidature tako, da v predpisanem roku na sedež KGZS vložijo obrazce F4, F5 in F6, ki so na voljo na spletni strani KGZS.

Pri pravnih osebah kandidature lahko vložijo pravna oseba – članica zbornice, ki vložijo obrazca P4 in P5.

KAJ MORA KANDIDATURA VSEBOVATI

Priporoča se, da se za vlaganje kandidatur uporabijo obrazci, objavljeni na spletni strani www.kgzs.si, ki vsebujejo vse zakonsko določene sestavine za vlaganje kandidatur. Kandidatura za fizične osebe mora vsebovati:

- oznako, za kateri organ je kandidatura namenjena

(svet KGZS, svet OE),

- ime predlagatelja (ime oz. naziv organa organizacije kmetov, ki je določil listo – zbor članov, svet društva, odbor ipd. – ali volivca, če gre za listo volivcev),
- ime liste kandidatov (Če je lista kandidatov določila organizacija kmetov, je ime liste enako imenu organizacije kmetov. Če so listo kandidatov določili člani zbornice s podpisovanjem, se šteje za ime liste ime in priimek prvopodpisanega.),
- osebne podatke kandidatov (ime, priimek, rojstne podatke, naslov),
- ime predstavnika liste (to je oseba, s katero kontaktira volilna komisija in ne sme biti kandidat).

Kandidaturi je potrebno priložiti:

- soglasja kandidatov,
- če je lista kandidatov določila organizacija kmetov, tudi potrdilo o vpisu v register organizacij, statut oziroma druga pravila, po katerih je bila določena lista kandidatov, in zapisnik o delu organa organizacije kmetov, ki je določil listo kandidatov,
- seznam članov KGZS, ki podpirajo listo kandidatov (če kandidatno listo vlagajo organizacija kmetov – društvo, mora biti 10 podpisnikov, drugače pa 20 podpisnikov). Podpisniki morajo imeti stalno bivališče na območju območne enote, za katero se kandidature vlagajo.

Kandidatura za pravne osebe mora vsebovati:

- oznako, za kateri organ je kandidatura namenjena (svet KGZS, svet OE, odbor

Vsem članicam in članom priporočamo, da spremljajo obvestila na spletni strani www.kgzs.si, kjer so objavljena vsa navodila, obrazci in pa tudi odgovori na najpogostejša vprašanja v zvezi z volitvami. Prav tako pozivamo članice in člane, da se udeležijo volitev v čim večjem številu, bodisi kot kandidati bodisi kot volivci. Le z udeležbo lahko vplivajo na oblikovanje organov KGZS, ki bodo naslednja štiri leta vodili to največjo organizacijo s področja kmetijstva, gozdarstva in ribištva.

TEMA MESECA

Novoizvoljeni člani sveta KGZS bodo konec junija izmed sebe med drugim izvolili novega predsednika zbornice.

- izpostave),
- ime predlagatelja (ime oz. naziv pravne osebe),
- osebne podatke kandidata (ime, priimek, rojstne podatke, naslov),
- ime predstavnika kandidature (to je oseba, s katero kontaktira volilna komisija in ne sme biti kandidat).

KAKO SE BO IMENOVALA KANDIDATURA

Če bo listo kandidatov pri fizičnih osebah določila organizacija kmetov, bo ime liste enako imenu organizacije kmetov (društva). Organizacija kmetov določi kandidate po postopku, določenem z njenimi pravili.

Če bodo listo kandidatov določili člani zbornice s podpisovanjem, se šteje za ime liste ime in priimek prvopodpisane (Tisti, po komer naj se imenuje lista, naj se torej prvi podpiše na seznam podpornikov. Če npr. listo prvi podpiše XY, se bo lista imenovala »Lista XY«.).

RAZGLAS KANDIDATUR

Vložene kandidature bo pregle-

dala volilna komisija KGZS in jih, če bodo vložene pravočasno in v skladu s predpisi, potrdila, drugače pa zavrnila. Za potrebne kandidature oziroma liste kandidatov bo opravljen žreb vrstnega reda na glasovnicah. Potrjen seznam kandidatur oz. list kandidatov z izžrebanim vrstnim redom na glasovnicah bo najkasneje 11. 5. 2016 (oz. 6. 5. 2016 za pravne osebe) objavljen na spletni strani KGZS in tudi v majski številki Zelene dežele.

KAKO SE BO GLASovalo IN VOLILO

Vsak volivec bo na volišču prejel dve glasovnici: eno za volitve v svet KGZS in drugo za volitve v svet območne enote, kjer ima stalno bivališče. Člane sveta KGZS se voli po dveh načinih: tam, kjer se voli en ali dva člana sveta KGZS iz posamezne volilne enote, se bo glasovalo tako, da se bo obkrožilo zaporedno številko pred imenom in priimkom kandidata na listi (večinski sistem), kar pomeni, da se bo glasovalo neposredno za kandidata. Tam, kjer se

bo volilo tri ali več kandidate v svet KGZS in tudi svete vseh območnih enot, pa se bo glasovalo tako, da se bo obkrožilo zaporedno številko pred imenom liste kandidatov (proporcionalni sistem). Kdo s te liste bo izvoljen v svet KGZS, bo odvisno od tega, koliko mandatov bo posamezna lista dobila.

Pravne osebe bodo glasovale tako, da bo njihov predstavnik obkrožil zaporedno številko pred imenom in priimkom kandidata na glasovnici.

POMEMBNI DATUMI

Prva pomembna datuma sta datuma za vložitev kandidatur, in sicer za pravne osebe 30. 4. 2016 do 24. ure, za fizične osebe pa 4. 5. 2016 do 24. ure. Predlaga se, da se kandidature vložijo pred tem časom, vsekakor pa je potrebno paziti, da bodo kandidature prispele na sedež KGZS do predpisanega datuma do 24. ure. Pri volitvah namreč velja rok dospetja. Kandidature morajo prispeti do določenega datuma in torej ne zadostuje (kot običajno v pravnih postopkih),

da bi bile do takrat oddane na pošto. Vse kandidature, ki bodo prispele po določenem datumu, bodo zavrjene kot prepozne. Naslednji pomemben datum je 25. 5. 2016, ko bodo svoj glas na voliščih oddali predstavniki pravnih oseb. Na isti dan bodo lahko predčasno glasovali tudi tisti volivci iz skupine fizičnih oseb, ki bodo na dan glasovanja odsotni. Vsi ostali volivci iz skupine fizičnih oseb bodo lahko glasovali v nedeljo, 29. 5. 2016, ko bo od 7. do 19. ure odprto okrog 300 volišč po vsej Sloveniji. Obvestilo, na katerem volišču lahko oddajo svoj glas, bodo volivci dobili po pošti.

NA KAJ JE POTREBNO PAZITI

Najbolj pomembno je, da se preveri članstvo kandidatov. Leta 2013 se je zaradi novega modela izračuna katastrskega dohodka članstvo v KGZS zmanjšalo za skoraj 20.000 članov, kar pomeni, da je veliko posameznikov izpadlo iz članstva in se tega lahko ne zavedajo. Zato je zelo pomembno, da se v volilnem imeniku preveri, ali je kandidat na volitvah dejansko član KGZS. Če kandidat namreč ne bo član KGZS, bo takšna kandidatura zavrjena. Prav tako je pomembno, da so člani vsi podporniki (podpisniki kandidature), ki morajo imeti stalno bivališče v območni enoti, za katero se kandidatura vloga. Volilni imeniki bodo razgrnjeni v sredini aprila na vseh območnih enotah, kjer bo možen vpogled v volilni imenik in s tem ugotovitev, ali je nekdo (še) član KGZS.

Pomembno je tudi, da se ne zamudi nobenega določenega roka, kajti zamuda roka ima za posledico izgubo pravice, ki jo rok določa.

» POLONA SLADIČ

Svet KGZS poziva vlado

Člani sveta KGZS so pozvali vlado k ukrepanju za izboljšanje razmer v kmetijstvu.

Konec marca so na enajsti redni seji člani sveta Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) opozorili na težave v

slovenskem kmetijstvu in pozvali ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter predsednika vlade k takojšnjemu

ukrepanju. Od njiju pričakujejo, da bosta na najvišji ravni zahtevala učinkovitejše ukrepanje za stabilizacijo razmer na trgu mleka, sadja, zelenjave in prašičjega mesa. Del težave je tudi politično ravnanje EU, zaradi katerega je prišlo do blokade izvoza na ruski trg, zato upravičeno pričakujejo ustrezen odziv tudi na tej ravni. Prav tako zahtevajo, da zagotovita ustrezne nacionalne ukrepe in sredstva za pomoč sektorju mleka, če je treba, tudi s spremembo shem in ukrepov SKP na nacionalni ravni. Člani sveta so zahtevali tudi, da se male proizvajalce razbremenijo nerazumnih finančnih in administrativnih obremenitev, povezanih z davčnim potrjevanjem računov.

Vlada naj prav tako vzpostavi pravila Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS, na podlagi katerih bo izvajal aktivno zemljiško politiko, ki bo v podporo nadaljnjemu razvoju družinskih kmetij.

KGZS zahteva, da je trošarinska politika na področju alkohola urejena tako, da omo-

goča proizvajalcem v okviru dopolnilnih dejavnosti enake konkurenčne možnosti.

Med številnimi drugimi zahtevami pa velja omeniti še ustrezno načrtovanje upravljanja z divjadjo in zvermi, zmanjšanje davčnih obremenitev lastnikov gozdov, ki sta jih prizadela žledolom in podlubniki, in ustrezno sistemsko financiranje kmetijskega svetovanja v okviru zborničnega sistema, da bo ta še vedno brezplačno oziroma cenovno najugodnejše za kmeta.

Na seji so člani sveta obravnavali tudi poročilo o delu KGZS v letu 2015, letna poročila o delu kmetijsko-gozdarskih zavodov, Zavoda za certifikacijo gozdov in Inštituta za kontrolo in certifikacijo v kmetijstvu in gozdarstvu. Svet je potrdil tudi letno poročilo o delu območnih enot in poročilo nadzornega odbora KGZS.

Člani sveta so se seznanili tudi z aktivnostmi zbornice v preteklih mesecih.

»ROBERT PEKLJAJ

KGZS bo na predlog članov (posebne skupine) pripravila peticijo za ureditev razmer in začela z zbiranjem podpisov.

PETICIJA ZA ZMANJŠANJE ŠKOD PO DIVJADI IN ZVEREH

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (KGZS) je konec marca potekal drugi sestanek neformalne skupine, ki obravnava težave škod po divjadi in zvereh. Škode po divjadi in zvereh predstavljajo prebivalcem podeželja takšno breme, da ga ne prenesejo več. Brezplodnih razprav, okroglih miz in obljub pristojnih po ureditvi razmer je bilo dovolj, zato se zahteva konkretne aktivnosti in spremembe. **Sklep skupine je bil, da se pripravi peticija za ureditev tovrstnih razmer. Na osnovi peticije se bodo zbirali tudi podpisi.**

O začetku zbiranja podpisov in mestih, kjer bo možno podpisati peticijo, boste v kratkem obveščeni prek medijev, spremljajte pa tudi novice na spletni strani KGZS, kjer bo tudi objavljena peticija.

Skupno srečanje mladih prevzemnikov kmetij

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Zveza slovenske podeželske mladine in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano smo na Fakulteti za kmetijstvo in biosistemske vede v Pivoli pri Mariboru organizirali srečanje mladih kmetov, ki so uspešno kandidirali na javni razpis Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete v letu 2015.

Srečanje se je pričelo s pozdravnim nagovorom predsednika Zveze slovenske podeželske mladine Roka Damijana, ki je pozdravil vse mlade prevzemnice in prevzemnike, ki so si odtrgali čas od obveznosti, ki jih čakajo na kmetiji. Opozoril je tudi, da je ta dan le ena izmed priložnosti, ki jih imamo, da pokažemo, kako pomembno je ohranjati podeželje, in ravno mladi so tisti, pred katerimi je ta naloga.

V imenu Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije je mlade prevzemnike pozdravil direktor KGZS Branko Ravnik, ki je poudaril pomen zbornice, ki povezuje vse kmete, torej tudi mlade lastnike kmetij. Ker je osnovno poslanstvo zbornice in njenih strokovnih služb prenos znanja in svetovanje, bo v prihodnje še večjo pozornost namenila dodatnemu obveščanju in izobraževanju mladih.

V nadaljevanju srečanja je zbrane mlade prevzemnike pozdravil minister za kmetijstvo mag. Dejan Židan. Minister je izpostavil pomen uspešnih kmetij in pri tem izpostavil, da so ravno mladi tisti, ki lahko premaknejo slovensko kmetijstvo naprej, ki imajo zadosti znanja, poguma za poslovne izzive, mladosti, energije in zmožnosti prilagajanja na razmere. Poudaril je, da so ravno mladi prevzemniki tisti, ki lahko pri-

nesejo spremembe, so tisti, od katerih relativno dosti pričakujemo in katerim je potrebno pomagati.

Vse tri organizacije so z referati predstavile svoje delovanje in kakšno pomoč nudijo mladim kmetom. Branko Ravnik, direktor KGZS, je poudaril, da večino vlog na podukrepu Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete pomaga mladim pripraviti ravno Javna kmetijsko svetovalna služba, ki deluje v okviru KGZS. Mladim kmetom pomagamo pri realizaciji zastavljenih ciljev, ki so si jih zastavili v poslovnem načrtu.

Uvedli smo *E-novice – mladi prevzemnik*, s katerimi bomo obveščali mlade prevzemnike o obveznostih glede ukrepa Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete, jih opozarjali na časovne roke teh obveznosti in jim pomagali pri uresničitvi zastavljenih ciljev. Obveščali jih bomo o objavah novih razpisov, na katere bodo lahko kandidirali, vabili na izobraževanja, ki jih pripravljamo na JSKS, in vr-

sto drugih stvari.

Delo z mladimi gospodarji je ena izmed prednostnih nalog dela Javne službe kmetijskega svetovanja v letu 2016. Zavedamo se, da so potrebe po svetovanju pri mladih kmetih drugačne in bolj zahtevne. Temu želimo slediti tudi pri tehnološkem svetovanju, zato ustanovljamo panožne krožke mladih gospodarjev. Na ta način bodo naši svetovalci specialisti delali v manjših skupinah z mladimi kmeti in skupaj z njimi iskali rešitve pri tehnoloških in ekonomskih vprašanjih na kmetijah.

Profesor Emil Erjavec iz Biotehniške fakultete je z uvodom v delavnice čestital mladim kmetom, da so si upali prevzeti kmetije v tem kriznem času. Poudaril je, da je potrebno na kmetijstvo pogledati kot na poslovno priložnost, mladi morajo razviti podjetniško žilico in prav to bo oplemenitilo slovensko kmetijstvo in ga naredilo bolj konkurenčno. Pri tem pa je zelo pomembno upra-

vljanje s tveganji ter dobro načrtovanje lastnih financ.

Mladim kmetom svetoval, naj poiščejo tiste prave informacije, ki se skrivajo tudi v skupnosti, sodelovanju in pomoči med kmetijami. Opozoril je na izredno pomembno dejstvo sodelovanja, dialoga in sožitja med kmetijstvom in naravo. Mladim je na koncu dejal: »Za uspeh so potrebni jasni in visoki cilji. Postavite si jih dovolj pogumno, da bodo od vas zahtevali voljo, delo in znanje, da boste šli na dolgo pot premikanja nemožnega.«

Srečanje se je nadaljevalo z delavnicami, kjer so mladi kmetje in kmetice imeli priložnost razmišljati o petih temah: dodajanje vrednosti kmetijskim izdelkom, podjetništvo, povezovanje in sodelovanje na kmetiji, zemljišča, kapital in finance in znanje.

Na zaključku srečanja so moderatorji predstavili zaključke delavnic, na vprašanja in pobude mladih pa so odgovarjali minister Dejan Židan, predsednik ZSPM Rok Damijan, direktor KGZS Branko Ravnik, povezal pa je profesor dr. Emil Erjavec. Srečanje se je končalo z druženjem in obljubo organizatorjev, da bodo tovrstna srečanja postala tradicionalna.

» JOŽE OČKO

Kako je prišel Kraljičin sirup v Ljubljano

Nekaj utrinkov s prireditve Podeželje v mestu Ljubljana – velika noč na podeželju

Že enajsto leto v soboto pred cvetno nedeljo Pogačarjev trg v Ljubljani zažari v barvah velikonočnih butaric in pomladnega cvetja. Po trgu zadiši po šunki, poticah, vinu in vsem, kar sodi v velikonočno košaro, ter zaživi Podeželje v mestu. Dogodek, ki ga v sodelovanju z Ljubljanskimi tržnicami in parkirišči organizira Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije.

S ponudbo kmetijskih pridelkov in izdelkov se je tokrat predstavljalo 48 kmetij. Gre za kmetije, ki v kmetijstvu vidijo priložnosti in ne omejujev. Gre za kmetije, ki si vzamejo čas za predstavitev v Ljubljani, kjer kupcem ponudijo najboljše. In ne nazadnje, gre za kmetije, ki se zavedajo pomena biti član Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Sončna sobota, ki bo šla v zgodovino predvsem po odličnem zaključku smučarskih skokov v Planici, bo ostala v spominu tudi sodelujočim na Podeželju v mestu. Ta je letos potekal v sklopu projekta Brez predsodkov o kmetijstvu in SKP (skupni kmetijski politiki), ki ga na zbornici izvajajo s finančno podporo Evropske komisije.

Za srčnost dogajanja na trgu je tudi tokrat skrbel moderator **France Peternejl**. »Sem vesel, da mi že toliko let zaupate. Ko se

VABLJENI ŠE NA DRUGE PRIREDITVE PODEŽELJE V MESTU V LETU 2016

Datum	Naslov prireditve	Lokacija
Sobota, 16. april	Podeželje v mestu – gremo na kmetijo	Ljubljana, Pogačarjev trg
Sobota, 7. maj	Podeželje v mestu Koper	Koper, pri Taverni
Sobota, 14. maj	Podeželje v mestu – Dobrote slovenskih kmetij	Ljubljana, Pogačarjev trg
Sobota, 3. september	Podeželje v mestu – pridelano in ponujeno z ljubeznijo	Ljubljana, Pogačarjev trg
Sobota, 8. oktober	Podeželje v mestu Maribor	Maribor, Trg Leona Štuklja

človek spomni, koliko prireditev je bilo, kaj vse smo počeli skupaj, se včasih vpraša, ali je res že toliko časa. Ne samo, da smo mi in kmetje vztrajali, vztrajali so tudi naši obiskovalci in obiskoval-

Zvoke podeželja je tokrat ustvarjala skupina ljudskih pevcev in godcev Stari prijatelji s Kicarja. Vseh devet članov skupine prihaja iz kmečkih družin, razumejo pomen kmetijstva in so veseli, da lahko sodelujejo pri promociji podeželske kulinarike in tradicije.

ke. Pravzaprav smo postali prijatelji in dosegli cilj – doprinos za slovensko podeželje, ne glede

na to, s katere plati gledamo,« poudarja Peternejl in dodaja: »Osebnostno vidim velik pomen prireditve Podeželje v mestu pri osveščanju kupcev, kaj pomeni domače in možnostjo začutiti

razliko v okusu. Tržnice zagotovo so priložnost in Ljubljanska parkirišča in tržnice so primerne prakse ter vzorec, kako se s tržnicami da gospodariti, kako se da narediti prireditev z zgodbo, kako se da sodelovati.« Kot moderator dogodka opaža tudi

razliko med obiskovalci nekoč in danes: »Pred leti so se po tržnici sprehajale generacije 50+, občasno kakšen vnuček. Zdaj tržnico obiskujejo predvsem družine. Gre za srednjo generacijo, ki se zaveda pomena, katero hrano uživati in od kod ta prihaja. Pravega okusa žal ne moremo doseči s poceni kupljeno hrano v veletrgovinah, lahko pa ga pričaramo z živili, ki jih kupimo na tržnici pri kmetih ali kasneje na kmetijah, ko se spoznajo in kupci vedo, kam jih gredo lahko iskat.«

Za popestritev dogajanja sta na Podeželju v mestu potekali tudi dve poučni delavnici. V prvi so članice Folklorne skupine Lintvar pod mentorstvom **Tanje Gobec** izdelovale prekrasne butarice. V drugi je **Anton Petek**, glasbenik iz Mozirja, izdeloval pastirske piščali. Seveda je bila glavna pozornost namenjena sodelujočim kmetijam in njihovi imenitni ponudbi od šunke do Kraljičinega sirupa. Nekaj utrinkov najdete v njihovih izjavah.

» TATJANA VRBOŠEK

AKTUALNO

MAGDA BLAZNIK S KMETIJE BLAZNIK, SELCE NA GORENJSKEM

»Na Podeželju v mestu radi sodelujemo in zanimanje za izdelke dopolnilne dejavnosti je veliko. Kmetijo sem prevzela po starših in čutim dolžnost, da jo vodim naprej. Ukvarjamo se z rejo perutnine, ustvarjanje pletenin pa je moja ljubezen in vesela sem, da lahko izdelke, ki jih naredim iz domače volne, tudi prodam. Dogodek Podeželje v mestu je zelo pohvale vreden, tako glede organizacije kot tudi odziva obiskovalcev, ki radi pridejo in so hvaležni, zares hvaležni za domače izdelke.«

BERNARDA VRABEC S KMETIJE VRABEC, DUTOVLJE

»Na Podeželju v mestu se zelo dobro počutimo, radi pridemo, če le dobimo stojnico. Nam je zelo všeč in bi bili veseli, če bi dogodek potekal večkrat, vsaj enkrat na mesec. Drugače je danes res lep dan in prišlo je veliko ljudi. S prodajo smo zadovoljni. Malce v slabo voljo nas spravlja izdajanje računov, ki nam vzame veliko časa.«

VIDA ŠOLAR S KMETIJE ŠOLAR, MARJETA NA DRAVSKEM POLJU

»Z današnjim dnevom sem zadovoljna, čeprav nam je Planica verjetno vzela nekaj kupcev. Zagotovo se je pred leti bolje prodajalo, vendar je bilo danes v redu. Sem zadovoljna z organizacijo Podeželja v mestu in tudi drugače nimam pripomb nad delom Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Le tako naprej!«

JUDITA KLEMENŠEK Z IZLETNIŠKA KMETIJE KLEMENŠEK, SOLČAVA

»V Ljubljani se naša kmetija predstavlja le enkrat letno – na Podeželju v mestu na cvetno soboto. Ljudje naše mesne izdelke poznajo in nas poiščejo. Imamo kar nekaj stalnih strank, ki jih pred dogodkom pokličem, našo prisotnost objavim tudi na naši spletni strani. Organizacija dogodka Podeželje v mestu je super.«

EDITA MLAKAR S KMETIJE DEBELJAK, ROGAŠKA SLATINA

»Na Podeželju v mestu se predstavljamo prvič. Smo zelo veseli, da smo se ga lahko udeležili in naše izdelke predstavili mestnim ljudem. Prihajamo iz Rogaške Slatine in pridelujemo zelišča v lastnem zeliščnem vrtu. Posebnost med sirupi, ki jih ponujamo danes, je Kraljičin sirup. Receptura se je razvila v 16. stoletju, ko so zeliščarji dobili nalogo, da kraljici Elizabeti Ogrski pripravijo osvežilni napitek, ki bi ji dal energijo, da bo očarala poljskega kralja. In uspelo ji je – napitek preskušeno deluje! Sicer pa smo dokaj inovativna kmetija, saj se za uspešno prodajo vedno spomnimo kaj novega.«

ANJA IN ANA

Simpatična Anja in Ana, študentki zootehnike na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, na temo Podeželje v mestu pripravljata diplomsko nalogo. Anja bo raziskala zadovoljstvo sodelujočih kmetij, Ana pa bo poiskala kmetije, ki na dogodku še niso sodelovale, in preverila, zakaj ne. Obe upata, da bosta diplomsko nalogo končali pred poletjem.

USTANOVITEV DRUŠTVA

Kmetijski svetovalci so strokovni sodelavci oziroma mentorji in strokovni tajniki številnih društev na podeželju. Ali tudi vi razmišljate o ustanovitvi društva, pa ne veste, kako začeti? Za lažjo odločitev o tem, ali je društvo prava oblika organiziranja in delovanja za vas, smo pripravili vse informacije glede ustanovitve, registracije, finančnega poslovanja, prenehanja društva in kazenskih določb. Seveda pa se po nasvet in pomoč lahko obrnete na strokovno skupino za področje dela z društvi in podeželsko mladino, ki deluje v okviru KGZS.

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1.1. Načela delovanja društva

Društvo je samostojno in nepridobitno združenje, ki je ustanovljeno zaradi uresničevanja skupnih interesov. Društvo si samo določi namen in cilje, dejavnost oziroma naloge ter način delovanja, odločitve o upravljanju društva pa neposredno ali posredno sprejemajo člani društva. Namen ustanovitve in delovanja društva ni pridobivanje dobička. Presežke prihodkov nad odhodki iz vseh dejavnosti in drugih virov društvo trajno namenja za uresničevanje svojega namena in ciljev in jih ne deli med člane. Delovanje društva je javno.

1.2. Pravica do združevanja v društva

Združevanje v društva je prostovoljno. Vsakdo lahko postane član društva in v društvu deluje pod pogoji, ki jih društvo določi v temeljnem aktu. Delovanje v društvu temelji na enakopravnosti članstva.

1.3. Omejitve

Ni dovoljeno ustanoviti društva, katerega namen, cilji ali dejavnost merijo na nasilno spremembo ustavne ureditve, na izvrševanje kaznivih dejanj ali spodbujajo k narodni, rasni, verski ali drugi neenakopravnosti, razpihovanju narodnega, rasnega, verskega ali drugega sovraštva in nestrpnosti oziroma spodbujajo k nasilju ali vojni. Prav tako ni dovoljeno ustanoviti društva, katerega namen je ustvarjanje dobička

ali društva, katerega izključna dejavnost je pridobitna dejavnost, niti ni dovoljeno delovanje takšnega društva.

1.4. Temeljni akt

Društvo mora imeti temeljni akt, ki mora biti v skladu z zakonom o društvih in s pravnim redom Republike Slovenije.

1.5. Pravna osebnost in zastopanje

Društvo je pravna oseba zasebnega prava. Pravno osebnost društvo pridobi z vpisom v register društev. Društvo zastopa oseba, določena s temeljnim aktom. Zastopnik društva je lahko le poslovno sposobna fizična oseba. Društvo ima lahko dva zastopnika, če tako določa temeljni akt društva. Društvo v temeljnem aktu določi tudi način zastopanja (skupno ali samostojno) in meje pooblastil za zastopanje.

1.6. Odgovornost

Če temeljni akt ne določa drugače, za zakonito poslovanje društva odgovarjata društvo in zastopnik društva. Društvo odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem. Za obveznosti društva odgovarjajo solidarno in z vsem svojim premoženjem tudi njegove odgovorne osebe, ki so v svojo korist ali korist koga drugega zmanjšale premoženje društva. Odgovorne osebe odgovarjajo do višine oškodovanja društva, ki so ga povzročile s svojim ravnanjem. Za obveznosti društva solidarno odgovarja tudi fizična ali pravna oseba, ki je z ravnanji odgovornih oseb pridobila premoženje

sko korist, do višine pridobljene premoženjske koristi.

2. USTANOVITEV IN UPRAVLJANJE DRUŠTVA

2.1. Ustanovitev društva

Društvo lahko ustanovijo najmanj tri poslovno sposobne fizične osebe oziroma pravne osebe. Gospodarske družbe ne morejo ustanoviti društva, ki ima v temeljnem aktu določeno dejavnost, katero gospodarska družba opravlja kot svojo dejavnost. Ustanovitelji na ustanovnem zboru sprejmejo sklep o ustanovitvi in temeljni akt društva ter izvolijo zastopnika društva.

2.2. Temeljni akt

Temeljni akt društva mora določati:

- ime in sedež društva, namen in cilje delovanja društva;
- dejavnost oziroma naloge društva;
- pogoje in način včlanjevanja ter prenehanja članstva;
- pravice in obveznosti članov;
- način upravljanja društva;
- zastopanje društva;
- financiranje društva in način izvajanja nadzora nad razpolaganjem s premoženjem društva ter nad finančnim in materialnim poslovanjem društva;
- način zagotavljanja javnosti dela društva;
- način sprejemanja sprememb in dopolnitev temeljnega akta;
- način prenehanja društva

in razpolaganje s premoženjem v takem primeru.

Dejavnost društva, ki je pridobitna, mora biti opredeljena v skladu s predpisi, ki urejajo standardno klasifikacijo dejavnosti. S temeljnim aktom lahko društvo uredi tudi druga vprašanja, pomembna za upravljanje in delovanje društva.

2.3. Ime društva

Ime društva mora biti v slovenščini. Če ima društvo sedež na območju, kjer živita narodni skupnosti, je ime društva v obeh uradnih jezikih. Ime se mora razlikovati od imen drugih društev in ne sme biti zavajajoče ali žaljivo. Ime društva mora vsebovati besedo društvo, združenje, družina ali klub. V imenu društva mora biti označba, ki nakazuje na dejavnost društva. Ime društva ima lahko tudi dodatno sestavino, ki društvo podrobneje označuje. Ime društva ne sme vsebovati besedne zveze Republika Slovenija. Društvo mora v pravnem prometu uporabljati le svoje registrirano ime.

2.4. Članstvo v društvu

Članstvo v društvu je osebno. Pravno osebo v društvu zastopa pooblaščen oseba. Če se v društvo včlani mladoletna oseba do dopolnjenega sedmega leta starosti ali oseba, ki nima poslovne sposobnosti, podpisuje pristopno izjavo njen zakoniti zastopnik. Za osebo od sedmega leta do dopolnjenega 15. leta starosti mora zakoniti zastopnik pred njenim vstopom v društvo podati pisno soglasje.

PRILOGA

2.5. Upravljanje društva

Člani društva ter pooblaščen osebe pravnih oseb, članic društva, sodelujejo pri upravljanju društva neposredno ali posredno po predstavnikih, izvoljenih organih oziroma zastopniku društva na način, določen s temeljnim aktom. S temeljnim aktom društvo določi način sodelovanja članov društva pri upravljanju društva ter njihove posebne pravice in dolžnosti.

2.6. Organi društva

Temeljni akt in njegove spremembe ter druge najpomembnejše odločitve v društvu sprejema zbor članov, ki ga sestavljajo vsi člani. Če temeljni akt ne določa drugače, zbor članov skliče zastopnik društva enkrat letno, lahko pa ga kadarkoli skliče tudi petina vseh članov društva.

Če si društvo v temeljnem aktu določi tudi druge organe, mora določiti tudi njihovo sestavo, pristojnosti, odgovornosti, način sprejemanja odločitev, medsebojna razmerja, mandatno dobo ter način izvolitve oziroma imenovanja in razrešitve članov. Če temeljni akt ne določa drugače, se šteje, da je organ društva sklepčen, če je navzoča več kot polovica vseh članov, odločitve pa so veljavno sprejete, če je zanje glasovala večina navzočih članov. Če temeljni akt ne določa drugače, o pritožbah zoper odločitve organov društva oziroma zastopnika društva odloča zbor članov.

2.7. Spori

Vsak član društva ima pravico v roku enega leta od sprejetja dokončne odločitve pred sodiščem izpodbijati odločitve organov društva, ki so bile sprejete v nasprotju s zakonom ali temeljnim ali drugim splošnim aktom društva. Enako pravico ima tudi oseba, ki ji je bila prošnja za sprejem v članstvo društva zavrnjena.

2.8. Statusno preoblikovanje društva, podružnice

Društvo se lahko spoji z drugimi društvi oziroma pripoji k drugemu društvu. Odločitev o spojitvi oziroma pripojitvi morajo sprejeti zbori članov vseh društev. Društvo, ki je nastalo s spojitvijo, oziroma društvo, h kateremu se je drugo društvo pripojilo, je pravni naslednik spojenih oziroma pripojenih društev. Društvo ima lahko podružnice, če tako določa temeljni akt. Ime podružnice mora poleg imena društva vsebovati tudi besedo podružnica. Podružnice niso pravne osebe.

2.9. Zveza društev

Najmanj dve društvi lahko ustanovita zvezo društev. Odločitev o ustanovitvi zveze društev morajo sprejeti zbori članov vseh društev.

3. REGISTRACIJA DRUŠTVA

Za registracijo društev in podružnic, pisarn ali drugih teritorialnih enot tujih društev je pristojna upravna enota, na območju katere je sedež društva oziroma sedež podružnice tujega društva v Republiki Sloveniji.

3.1. Zahteva za registracijo

Zahtevi za registracijo društva mora društvo priložiti:

- zapisnik ustanovnega zbora;
- temeljni akt;
- seznam s podatki ustanoviteljev (osebno ime, EMŠO oziroma datum rojstva in spol, državljanstvo in naslov stalnega prebivališča oziroma ime pravne osebe, identifikacijska številka, sedež in naslov sedeža ter osebno ime zastopnika pravne osebe) in njihovimi lastnoročnimi podpisi;
- dokazilo o pridobitvi prav-

ne osebnosti za tuje pravne osebe, ustanoviteljice društva;

- odločitev pristojnega organa pravne osebe, ustanoviteljice društva, o ustanovitvi društva;
- naslov sedeža društva;
- podatke o zastopniku (osebno ime, EMŠO, državljanstvo in naslov stalnega prebivališča oziroma naslov začasnega prebivališča, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča), načinu zastopanja ter mejah pooblastil za zastopanje;
- podatke o dejavnostih, ki jih bo opravljalo;
- predlog za glavno dejavnost društva.

Zahtevi za registracijo zveze društev je treba priložiti tudi odločitve zborov članov vseh društev o ustanovitvi zveze društev.

3.2. Registracija sprememb

Če društvo spremeni ime, skrajšano ime, sedež ali druge določbe temeljnega akta, zastopnika ali naslov sedeža društva, mora vložiti zahtevo za registracijo spremembe v 30 dneh od nastale spremembe. Zahtevi mora društvo priložiti zapisnik seje organa, na kateri so bile sprejete spremembe. Če je bil spremenjen temeljni akt, mora zahtevi priložiti izvod sprememb temeljnega akta ali prečiščenega besedila temeljnega akta.

3.3. Registracija statusnega preoblikovanja društva

Zahtevo za registracijo društva, ki je nastalo s spojitvijo oziroma registracijo pripojitve društva, je društvo oziroma njegov pravni naslednik dolžan vložiti v roku 30 dni po sprejetih statusnih spremembah. Vlogi za registracijo društva, ki je nastalo s spojitvijo društev, je treba priložiti sklepe zborov članov vseh društev

z odločitvijo o spojitvi in zapisnik ustanovnega zbora društva, ki je nastalo s spojitvijo, iz katerega je razvidno, da je društvo sprejelo temeljni akt in izvolilo zastopnika društva. Vlogi za registracijo pripojitve društva je treba priložiti odločitve zborov članov vseh društev o pripojitvi.

4. PREMOŽENJE DRUŠTVA IN FINANČNO POSLOVANJE**4.1. Premoženje društva**

Premoženje društva sestavljajo denarna in druga sredstva, ki jih društvo pridobi s članarino, darili in volili, prispevki donatorjev, iz javnih sredstev, z opravljanjem dejavnosti društva in iz drugih virov, njegove nepremične in premične stvari ter materialne pravice. Društvo ne sme deliti svojega premoženja članom. Vsaka delitev premoženja društva med njegove člane je nična. Če društvo pri opravljanju svoje dejavnosti ustvari presežek prihodkov nad odhodki, ga mora porabiti za uresničevanje svojega namena ter ciljev oziroma za opravljanje nepridobitne dejavnosti, določene v temeljnem aktu.

4.2. Pridobitna dejavnost

Društvo lahko opravlja pridobitno dejavnost pod pogoji, ki jih za opravljanje te dejavnosti določa zakon. Pridobitna dejavnost mora biti določena v temeljnem aktu in mora biti povezana z namenom in cilji kot dopolnilna dejavnost nepridobitni dejavnosti društva ter se lahko opravlja le v obsegu, potrebnem za uresničevanje namena in ciljev, oziroma za opravljanje nepridobitne dejavnosti. Šteje se, da je pridobitna dejavnost povezana z namenom in cilji društva, če lahko neposredno pripomore k uresničevanju namena ozi-

PRILOGA

roma ciljev društva, pri čemer doprinos ni izključno v zagotavljanju prihodkov društva. Kot dopolnilna dejavnost nepridobitni dejavnosti društva se šteje tista pridobitna dejavnost, ki skupaj z nepridobitno dejavnostjo sestavlja določeno storitev ali dosežek oziroma zagotavlja boljše izkoriščenost osnovnih sredstev društva. Za doseganje namena in ciljev lahko društvo ustanovi gospodarsko družbo ali poveri opravljanje pridobitne dejavnosti drugim osebam na temelju zakupne ali sorodne pogodbe.

4.3. Računovodstvo

Društvo mora zagotavljati podatke o svojem finančnem in materialnem poslovanju na način in v obliki, ki ju določi s temeljnim ali posebnim aktom, v skladu s tem zakonom in računovodskim standardom za društva. Društvo, ki opravlja pridobitno dejavnost, mora podatke o finančnem in materialnem poslovanju iz te dejavnosti voditi in izkazovati ločeno. Društvo vodi poslovne knjige po sistemu dvostavnega knjigovodstva, prvinejenga za njegove potrebe.

Društvo lahko s temeljnim aktom ali posebnim aktom določi, da bo vodilo knjige po sistemu enostavnega knjigovodstva, če izpolnjuje vsaj dve izmed naslednjih meril:

- da povprečno število redno zaposlenih preteklega poslovnega leta ne presega dva;
- da letni prihodki preteklega poslovnega leta ne presega 30.000 evrov;
- da povprečna vrednost sredstev (aktivne) na začetku poslovnega leta ne presega 50.000 evrov.

Društvo, ki ne opravlja pridobitne dejavnosti ali jo opravlja le občasno in čigar prihodki preteklega poslovnega leta so manjši od 10.000 evrov, lahko vodi le knjigo prejemkov in iz-

datkov (blagajniški dnevnik), preostale podatke za letno poročilo pa zagotovi z letnim popisom in ocenitvijo.

Društvo mora za poslovno leto, ki je enako koledarskemu letu, izdelati letno poročilo, ki vsebuje bilanco stanja in izkaz poslovnega izida s pojasnili k izkazu ter poročilo o poslovanju društva. Poročilo mora obsegati resnični prikaz premoženja in poslovanja društva. Ob statusnih spremembah oziroma prenehanju društva mora izdelati letno poročilo tudi med letom, po stanju na dan statusne spremembe ali prenehanja.

Vodenje poslovnih knjig in sestava letnega poročila morata biti v skladu z računovodskim standardom za društva. Poslovne knjige in letno poročilo morajo omogočiti ocenjevanje, ali so presežki prihodkov nad odhodki porabljeni za opravljanje nepridobitne dejavnosti društva.

Letno poročilo sprejme zbor članov društva. Poročilo je veljavno sprejeto, če je bil pred sprejetjem opravljen notranji nadzor nad finančnim in materialnim poslovanjem društva.

4.4. Revidiranje izkazov

Računovodske izkaze društva, čigar prihodki oziroma odhodki so v preteklem poslovnem letu presegli 1 milijon evrov, mora pred sprejetjem letnega poročila revidirati revizijska družba ali samostojni revizor. Revizija mora biti opravljena v roku šestih mesecev po koncu poslovnega leta.

4.5. Predložitev letnega poročila

Letno poročilo za preteklo poslovno leto mora društvo predložiti AJ PES-u za namen državne statistike in javne objave do 31. marca tekočega leta, v primeru statusne spremembe ali prenehanja društva pa v roku dveh mesecev po spre-

membu oziroma prenehanju. Društvo, čigar računovodske izkaze mora revidirati revizor, mora posredovati letno poročilo AJ PES-u do 31. avgusta tekočega leta. Letnemu poročilu mora priložiti tudi oceno revizorja.

5. DRUŠTVO V JAVNEM INTERESU

5.1. Pogoji

Društvu se lahko podeli status društva, ki deluje v javnem interesu, če deluje na področju kulture, vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, izvajanja družinske politike, varstva človekovih pravic, varstva okolja, varstva živali, športa, obrambe ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, gospodarstva, kmetijstva, gozdarstva, veterinarstva ali prehrane, zunanjih zadev, razvoja demokracije ali na drugih področjih, če njihovo delovanje presega interese njegovih članov in je splošno koristno.

Društvu se podeli status iz prejšnjega odstavka, če izpolnjuje naslednje splošne pogoje:

- da njegovi ustanovitelji in člani niso pravne osebe javnega prava;
- da ima dejavnost, ki je v javnem interesu, opredeljeno v temeljnem aktu;
- da je registrirano in deluje najmanj dve leti pred vložitvijo vloge za pridobitev statusa;
- da je sredstva zadnji dve leti pretežno uporabljalo za opravljanje te dejavnosti ter da je redno izvajalo programe, projekte ali druge aktivnosti za uresničevanje namena in ciljev, ki so v javnem interesu;
- da ima izdelane programe bodočega delovanja;
- da lahko izkaže pomembnejše dosežke svojega delovanja.

O podelitvi statusa društva v

javnem interesu odloči ministrstvo, pristojno za področje, na katerem društvo deluje.

5.2. Vloga

Vlogo za podelitev statusa društva v javnem interesu društvo poda pri pristojnem ministrstvu.

Vlogi mora priložiti:

- osebno ime, EMŠO oziroma datum rojstva in spol, državljanstvo in naslov stalnega prebivališča oziroma začasnega prebivališča zastopnika društva, ki je vpisan v register društev, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča;
- poročilo o delu, iz katerega mora biti razvidno izvajanje programov, projektov in drugih aktivnosti, ki jih je društvo izvajalo v javnem interesu v zadnjih dveh letih, in o porabi sredstev za njihovo doseganje;
- sprejet program prihodnjega delovanja na teh področjih;
- dokazilo o rezultatih svojega delovanja;
- morebitna druga dokazila o izpolnjevanju pogojev, ki jih določa posebni zakon.

5.3. Odvzem statusa

Pristojno ministrstvo društvu odvzame status društva v javnem interesu, če:

- ne izpolnjuje več pogojev oziroma ne opravlja več dejavnosti v javnem interesu;
- kljub opozorilu pristojnega ministrstva tudi v naknadnem roku 30 dni ne izpolni svojih obveznosti;
- se podeljenemu statusu pisno odreče.

5.4. Pridobitev statusa s posebnim zakonom

Če je društvu s posebnim zakonom ali na podlagi posebnega zakona zaradi njegove splošno koristne dejavnosti priznan poseben status ali je določeno, da je njegova dejavnost huma-

PRILOGA

nitarnarave ali mu zakon na drug način neposredno ureja opravljanje in financiranje dejavnosti, ki je v javnem interesu, se šteje, da je tako društvo v javnem interesu na podlagi tega zakona.

5.5. Prednosti

Pri javnih razpisih za pridobivanje sredstev iz državnega proračuna, namenjenih društvom, se v merilih, s pomočjo katerih se izberejo prejemniki sredstev, upošteva tudi status društva v javnem interesu, pri čemer upoštevanje statusa ne sme presegati 20 % vrednosti ostalih meril.

6. PRENEHANJE DRUŠTVA

Društvo preneha po volji članov, s spojitvijo z drugimi društvi, s pripojitvijo k drugemu društvu, s stečajem, na podlagi sodne odločbe o prepovedi delovanja ali po samem zakonu.

6.1. Prenehanje po volji članov

Društvo preneha, če zbor članov sprejme sklep o prenehanju društva. V sklepu mora določiti društvo, zavod, ustanovo ali drugo nepridobitno pravno osebo s podobnimi cilji, na katero se po poravnavi vseh obveznosti prenese premoženje društva. Če društvo v sklepu ne določi naslednika premoženja in ga tudi na podlagi določb temeljnega akta ni mogoče določiti, premoženje društva pripade lokalni skupnosti, na območju katere je imelo društvo svoj sedež. Nепorabljena sredstva, pridobljena iz proračuna, se vrnejo proračunu, preostanek premoženja pa prenese na prevzemnika premoženja z dnem izbrisa društva iz registra društev. Premoženja društva ni mogoče prenesti na politično stranko.

O sklepu mora zastopnik društva v 30 dneh obvestiti pri-

stojni organ in zahtevati izbris društva iz registra društev. Zahtevi in sklepu mora priložiti poročilo o razpolaganju s premoženjem društva, iz katerega je razviden obseg sredstev in drugega premoženja društva, način poravnave vseh obveznosti društva, višina neporabljenih javnih sredstev, način njihove vrnitve proračunu ter način prenosa preostanka premoženja društva na prevzemnika premoženja.

6.2. Objava prenehanja

Pristojni organ objavi sklep o prenehanju društva na oglasni deski organa in v informacijskem sistemu za sprejem vlog, vročanje in obveščanje državnih organov, lahko pa tudi na drug običajen način. V objavi mora biti navedeno, da lahko upniki obvestijo pristojni organ o svojih terjatvah, ki jih imajo do društva, v roku 30 dni od dneva objave, sicer bo izdana odločba o izbrisu društva iz registra društev.

6.3. Prisilna poravnava in stečaj

Če je društvo trajnejše nelikvidno ali postane dolgoročno plačilno nesposobno, se nad njim lahko opravi stečajni postopek po predpisih, ki urejajo insolventnost in prisilno prenehanje. Pred začetkom stečajnega postopka lahko društvo upnikom predlaga sklenitev prisilne poravnave.

Nad društvom v javnem interesu se lahko opravi stečajni postopek le po predhodnem soglasju pristojnega ministrstva, če ta ugotovi, da s stečajem društva ne bo huje ogroženo izvajanje dejavnosti, ki je v javnem interesu.

6.4. Prepoved delovanja društva

Društvu, ki izvaja izključno pridobitno dejavnost ali katerega namen je ustvarjanje dobička ali katero je ustanovlje-

no v nasprotju z omejitvami, se delovanje s sodno odločbo prepove.

6.5. Prenehanje po zakonu

Društvo preneha po samem zakonu, če dejansko preneha delovati, oziroma če je bilo v razdobju petih let dvakrat pravnomočno kaznovano. Prenehanje društva po zakonu ugotovi pristojni organ z odločbo.

6.6. Izbris iz registra

Društvo, ki je prenehalo zaradi spojitve ali pripojitve, se iz registra društev izbriše na podlagi odločbe o registraciji novega društva oziroma odločbe o registraciji pripojitve društva. Pristojni organ izbriše društvo iz registra društev na podlagi pravnomočne odločbe.

Podružnica tujega društva se iz registra podružnic tujih društev izbriše tudi, če tuje društvo po tujem pravu izgubi status pravne osebe.

6.7. Pravica upnikov

Upniki, katerih terjatve do društva pred izbrisom društva iz registra društev niso bile poplačane, lahko v roku enega leta od izbrisa društva iz registra društev zahtevajo poplačilo od pravne osebe, na katero je bilo premoženje preneseno, do višine tega premoženja.

7. NADZOR

Nadzor nad izvajanjem posameznih določb zakona o društvih izvajajo Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve, Davčna uprava Republike Slovenije, AJPES.

8. KAZENSKÉ DOLOČBE

Z globo od 420 do 16.500 evrov se za prekršek kaznuje društvo, ki:

- opravlja dejavnost, ki ni določena s temeljnim aktom;
- kot tuje društvo deluje v Republiki Sloveniji preko podružnice, ki ni vpisana v register podružnic tujih

društev;

- premoženje društva deli med člane oziroma presežka prihodkov nad odhodki ne porabi za uresničevanje namena ter ciljev oziroma opravljanje nepridobitne dejavnosti;
- poslovnih knjig ne vodi skladno z določbami zakona o društvih.

Z globo od 42 do 1.000 evrov se za prekrške iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba društva.

Z globo 420 evrov se za prekršek kaznuje društvo, ki:

- v pravnem prometu ne uporablja registriranega imena;
- spremeni ime, sedež ali druge določbe temeljnega akta, zastopnika ali naslov sedeža društva in v roku 30 dni od nastale spremembe ne vloži zahteve za registracijo spremembe;
- v roku 30 dni po sprejetih statusnih spremembah pri registrskem organu ne vloži zahteve za registracijo društva, ki je nastalo s spojitvijo oziroma registracijo pripojitve društva;
- je v temeljnem aktu določilo, da bo način zagotavljanja podatkov o svojem finančno-materialnem poslovanju uredilo v posebnem aktu, pa tega ne uredi;
- letnega poročila ne predloži v roku AJPES-u oziroma letnemu poročilu ne priloži ocene revizorja, kadar je to potrebno.

Z globo 125 evrov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba društva.

Vir:

Zakon o društvih (uradno prečiščeno besedilo), Uradni list RS št.64/2011

Milena Črv,
KGZS – Zavod Kranj

Uporaba Zakona o agrarnih skupnostih

V januarju in februarju se je četrtkovih srečanj o agrarnih skupnostih udeležilo več kot 300 udeležencev.

Predstavitve in aktivne razprave o Zakonu o agrarnih skupnostih (ZAgrS), ki od jeseni 2015 na novo ureja agrarne skupnosti v Sloveniji, so bile na šestih lokacijah dobro obiskane. Najštevilčnejši srečanja sta bili v Kozini in Dovjem, saj na Primorskem in Gorenjskem s solastniškim ali skupnolastniškim premoženjem aktivno gospodari največ agrarnih skupnosti.

KGZS skupaj z združenjem predstavnikov agrarnih skupnosti Slovenije (ZPASS) in Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) pripravilo predstavi-

Preoblikovanje agrarne skupnosti je prostovoljno. Izvede se na občnem zboru agrarne skupnosti ter z vpisom v register agrarnih skupnosti na upravni enoti. Opozarjamo, da preoblikovanje trenutno še ni mogoče, saj MKGP še ni vzpostavilo registra agrarnih skupnosti kljub z ZAgrS postavljenim rokom. Pričakujemo, da bo register agrarnih skupnosti vzpostavljen v najkrajšem možnem času: po odzivu na predstavitev se agrarne skupnosti želijo preoblikovati in s svojim premoženjem kvalitetnejše gospodariti.

tve določb zakona, ki daje obstoječim agrarnim skupnostim možnosti za preoblikovanje v agrarno skupnost, a. s. in pojasnila o postopkih registracije. S preoblikovanjem, ki se lahko izvede po dokončanih dednih postopkih za več kot polovico

premoženja agrarne skupnosti, lahko agrarne skupnosti, a. s. pričnejo z uporabo ZAgrS. A. s. je omogočeno lažje gospodarjenje s premoženjem članov agrarne skupnosti, sodelovanje na razpisih za razvoj podeželja in ugodnejše opravljanje dejav-

nosti na planinah, v duhu ohranitve skupnega premoženja pa so zapisane določbe o dedovanju deleža agrarne skupnosti.

Agrarne skupnosti, ki se želijo preoblikovati ali se o tem še odločajo, lahko informacije o novem zakonu pridobijo pri KGZS, ZPASS in MKGP. Na voljo je Priročnik za delovanje agrarnih skupnosti a. s., v katerem so zbrani odgovori na vprašanja o ZAgrS iz januarskih in februarjskih predstavitev. ZPASS je za člane združenja pripravilo delavnico z namenom priprave statuta agrarne skupnosti po določbah ZAgrS.

» GAŠPER CERAR

Jezik in meja nista oviri

Delovno srečanje kmetov v organizaciji madžarske in slovenske zbornice

Kaj je skupnega slovenskemu in madžarskemu kmetu na obeh straneh meje? Poleg obdelane ravnice, ki jo le redko preseka nizko gričevje, meje, ki naj to ne bi bila več, in oddaljenosti od centrov dogajanja ju že nekaj let povezuje tudi skupno bivanje v Evropi. In če odmislimo težave, ki trenutno stresajo evropsko vsakdanjost, je skupni imenovalec, ki odločilno vpliva na njun razvoj, prav skupna kmetijska politika.

V čem se slovensko uresničevanje skupne kmetijske politike razlikuje od madžarske in kaj imajo pri tem skupnega, so skušali ugotoviti v četrtek, 10. marca, na delavnici, ki jo je v madžarskem obmejnem mestu Lovaszi organizirala Kmetijsko

gozdarska zbornica Slovenije v sodelovanju s Kmetijsko gozdarskim zavodom Murska Sobota, Društvom kmetovalcev in podjetnikov prekmurskih Madžarov in madžarsko Kmetijsko zbornico županije Zala.

Približno 30 udeležencev delavnice, ki je potekala v okviru projekta Brez predsodkov o kmetijstvu in SKP, je bilo med uvodnima predstavitevama izvajanje skupne kmetijske politike v obeh državah še malce zadržanih, kasneje v razpravi pa zadržkov ni bilo več in so vprašanja izmenično kar švigala. Še bolj pomembno je, da nobeno vprašanje ni ostalo neodgovorjeno.

Bolj ko se je razprava odvijala, vse bolj je bilo jasno, da raz-

lik (razen v jeziku) skoraj ni. Kmetijsko svetovalci na obeh straneh meje imajo pri uresničevanju načrtov enake težave in izkušnje, predvsem pri izvajanju ukrepov iz Programa razvoja podeželja. Tudi kmete družijo enaka misel, in sicer da so ukrepi in razpisi, ki izhajajo iz teh ukrepov, še vedno zapleteni in da bili brez pomoči kmetijske zbornice izgubljeni in manj uspešni.

Prav tako si oboji želijo še več pomoči mladim kmetom, saj v obeh državah še vedno prevladujejo starejši lastniki kmetijskih zemljišč. Na koncu

so se vsi strinjali, da kmetje potrebujejo takšna srečanja in je bila ta delavnica le prva v nizu tesnejšega sodelovanja med obema zbornicama.

Delavnica, ki jo je delno financirala Evropska komisija, je pokazala, da če se poslušamo in razumemo ne glede na jezik, potem lahko dosežemo napredek tudi na evropski ravni. In skupna kmetijska politika bo tudi po zaslugi takšnih delavnic postala bolj enotna ob upoštevanju posebnosti posameznih držav.

» ROBERT PEKLJAJ

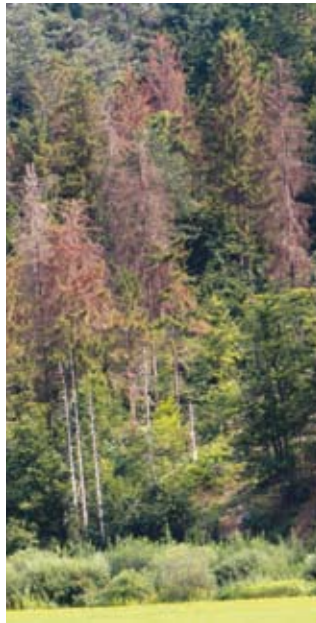
Podlubniki že grozijo

Nujen je takojšen pregled gozda in ukrepanje

V lanskem letu so podlubniki imeli zelo ugodne razmere za razvoj, zato so se razmnožili do težko obvladljive številčnosti. Po podatkih Zavoda za gozdove Slovenije se je v letu 2015 zaradi podlubnikov posekalo več kot 1.800.000 m³ pretežno smreke, kar predstavlja skoraj 30 % vsega poseka. Zaradi globalnega segrevanja in spremembe klime so se podlubniki prekomerno razmnožili tudi na višjih legah, kjer jih do sedaj ni bilo, oziroma tudi na naravnih rastiščih smreke.

V letošnjem letu pričakujemo nadaljnje širjenje podlubnikov, ki se v nižjih in toplejših področjih lahko začne že konec marca, na višjih, hladnejših legah pa nekoliko kasneje.

Zaradi kratkega časa, ki ga imamo na razpolago za izdelava

vo od podlubnikov napadenih dreves, preden hroščki izletijo in se zavrtajo v nova drevesa, je nujno takojšnje ukrepanje.

Tako lahko zavremo napredovanje podlubnikov, napaden les pa izkoristimo še preden pomodri, zaradi česar mu drastično pade cena.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije poziva vse lastnike gozdov, ki imate v svojih gozdovih iglavce, da nemudoma pregledate svoje gozdove in nato preglede ponavljate vsaj enkrat mesečno, v poletnem času tudi pogosteje.

Pri pregledu iglastih dreves bodite pozorni na:

1. rumeno rjavo do rdeče obarvane krošnje,
2. odpadanje zelenih iglic in odstopanje lubja na deblu tik pod krošnjo,
3. majhne okrogle vhodne odprtine na lubju premera 1 mm, pri katerih se običajno

nabirajo kapljice smole, 4. črvino opečnato rjave barve, ki se pri posekanem lesu nabira v obliki kupčkov okrog vhodne odprtine, pri stoječem drevju pa na luskah lubja, na korenovcu, pajčevini, lišajih ali drugem rastju.

Če opazite takšne znake, morate takoj pričeti z izdelavo napadenih dreves in uničenjem za lege podlubnikov. O začetku sanacije samo obvestite pristojnega revirnega gozdarja Zavoda za gozdove Slovenije, ki vam bo dal ustrezna navodila. Več o varstvu gozdov pred podlubniki in sami izdelavi lubadark lahko preberete na spletni ZGS (www.zgs.si).

» EGON REBEC

Največji trgovci stavijo na slovensko

Naročena raziskava varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano je pokazala, da trgovske verige Mercator, Spar in Engrotuš intenzivno promovirajo predvsem slovenske dobavitelje prehranskih izdelkov.

V analizo so bili vključeni poleg že omenjenih še Hofer, Lidl in E.Leclerc. Pri analizi so upoštevali poreklo posameznih izdelkov, in sicer trgovsko označbo porekla, izdelke slovenskih dobaviteljev brez trgovske označbe porekla in izdelke tujih dobaviteljev.

Tako so v trgovski verigi Engrotuš v celotnem analiziranem obdobju promovirali prehranske izdelke slovenskih

dobaviteljev kar v 58,5 % v primerjavi s prehranskimi izdelki tujih dobaviteljev, v Sparu je bila delež 53,2 % in v Mercatorju 52,6 %. Pri tem velja omeniti, da je od vseh trgovcev izstopal Engrotuš tudi po deležu oglaševanih izdelkov s svojim trgovskim sloganom »Spoštujmo, kar je naše, slovensko«, in sicer so kar 41,1 % prehranskih izdelkov označili s tem sloganom, kar v bistvu pomeni, da so

kar 70,3 % vseh prehranskih izdelkov slovenskih dobaviteljev označili s tem sloganom.

Hofer, Lidl in E.Leclerc so obratno promovirali predvsem prehranske izdelke tujih dobaviteljev, pri čemer je izstopal trgovski sistem Lidl, ki je promoviral le 13,6 % slovenskih prehranskih izdelkov in kar 86,4 % prehranskih izdelkov tujih dobaviteljev.

»Iz analize sledi, da sloven-

ska veriga preskrbe s hrano potrebuje močne klasične trgovce, kot so Mercator, Spar Slovenija in Engrotuš, saj slednji promovirajo in dejansko prodajajo največji del prehranskih izdelkov slovenskih dobaviteljev. Zato menim, da je prav, da jim to vlogo tudi priznamo,« je poudaril varuh odnosov v verigi preskrbe s hrano dr. Jože Podgoršek.

» MA. P.

Pravilna raba sredstev za varstvo rastlin

Pred uporabo sredstev natančno preberite navodila, varujte opraševalce in koristne žuželke.

Osnovno načelo pravilne uporabe sredstev je, da uporabljamo v Sloveniji registrirana sredstva in to zgolj za namene in na način, za katere je uporaba dovoljena. Pozorni moramo biti na odmerkih, čas in število tretiranja ter karenco.

Karenca je v dnevih izražen čas, ki mora preteči od zadnjega tretiranja do spravila pridelka. Zagotavlja nam, da bodo morebitni ostanki uporabljenega sredstva v ali na rastlinah minimalni, oziroma da na zdravje ljudi in živali ne bodo negativno vplivali.

Posebej moramo biti pozorni tudi na morebitne omejitve uporabe in opozorila. Ker je uporabnik sredstev za varstvo rastlin v prvi vrsti najbolj izpostavljen tem sredstvom, je izrednega pomena dosledna in pravilna uporaba zaščitne opreme. Vsi ti podatki so na etiketi oziroma v navodilu za uporabo, ki ga je treba skrbno prebrati.

Za tretiranje s sredstvi za varstvo rastlin uporabljamo brezhribno delujoče (pregledane!) naprave za nanašanje. Pri tretiranju je treba paziti, da škropilne brozge ne zanaša izven območja škropljenja. Nikoli ne smemo škropiti v vetrovnem vremenu!

Pri uporabi FFS mora uporabnik upoštevati varnostni pas med območjem škropljenja in vodno površino, ki je naveden na etiketi in navodilu za uporabo. Če ni drugače navedeno, znaša varnostni pas najmanj 15

metrov tlorisne širine od meje brega voda 1. reda oziroma 5 metrov od meje brega voda 2. reda, kot je določeno v zakonodaji s področja voda.

Posebno mesto pri uporabi sredstev za varstvo rastlin ima skrb za čebele in druge neciljne organizme, ki so izpostavljeni sredstvom z nabiranjem nektarja, cvetnega prahu in medene rose neposredno ob tretiranju. Sredstva, ki so škodljiva za čebele, so na etiketi označena z napisom »**Nevarno za čebele**« in opremljena s posebnim grafičnim znakom.

Pri uporabi takih sredstev mora uporabnik sredstev upoštevati naslednja navodila:

- cvetoča podrast v trajnih nasadih mora biti v času tretiranja s sredstvi, ki so za čebele nevarna, pokošena oziroma mora biti na drug način preprečeno, da bi jo sredstvo doseglo,
- uporaba sistemičnih, čebelam nevarnih sredstev za varstvo rastlin, je prepovedana v času cvetenja gojenih rastlin,
- uporaba kontaktnih, čebelam nevarnih sredstev, je v času cvetenja gojenih rastlin dovoljena le v nočnem času od dve uri po sončnem zahodu do dve uri pred sončnim vzhodom, razen če je na etiketi in navodilu za uporabo navedeno, da je uporaba

Ob cvetenju sadnega drevja bodite še posebej pozorni na pravilno rabo sredstev za varstvo rastlin, da to ne bo vplivalo negativno na čebele in druge koristne žuželke.

tega sredstva v celoti prepovedana v času cvetenja.

SETEV TRETIRANEGA SEMENA

Z enako stopnjo previdnosti, kot je uporaba sredstev za varstvo rastlin, je treba obravnavati tudi uporabo tretiranega semena. Še zlasti je treba upoštevati naslednje:

- pri polnjenju nasipnice sejalnice iz vreče ne smemo stresti prahu, ki je odpadel s tretiranega semena in je ostal v vreči,
- izpraznjene vreče in odpadli prah v vrečah moramo odstraniti tako, kot določajo predpisi, ki urejajo nevarne odpadke,
- pri polnjenju nasipnice sejalnice iz vreče ne smemo stresti prahu, ki je odpadel s tretiranega semena in je ostal v vreči,
- izpraznjene vreče in odpadli prah v vrečah moramo odstraniti tako, kot določajo predpisi, ki urejajo nevarne odpadke,
- pri polnjenju nasipnice sejalnice iz vreče ne smemo stresti prahu, ki je odpadel s tretiranega semena in je ostal v vreči,

so opremljene z napravo, ki zmanjša odnašanje prašnih delcev z zračnim tokom, ki izstopa v okolico,

- pri setvi semena, tretiranega s sredstvi za varstvo rastlin, ki so označena kot pticam nevarna, moramo poskrbeti, da je posejano seme popolnoma prekrito z zemljo, morebitno raztreseno seme pa takoj pobrati in odstraniti.

Pri sredstvih za varstvo rastlin bodite pozorni na ta znak, saj opozarja, da je sredstvo nevarno za čebele.

SKRB ZA ODPADNO EMBALAŽO

Strokovno in odgovorno ravnanje s sredstvi za varstvo rastlin ne pomeni zgolj njihove pravilne uporabe, temveč tudi skrb za odpadke in odpadno embalažo teh sredstev. Z njimi moramo ravnati kot z nevarnimi odpadki, izpraznjeno in pravilno očiščeno embalažo pa lahko vrnemo v trgovino s sredstvi za varstvo rastlin oziroma jo odnesemo na posebno zbirno mesto za očiščeno embalažo.

Po gradivu MKGP povzel

»MARJAN PAPEŽ

Uporaba bioogljja kot dodatek krmi za živali

Približno 90 % vsega bioogljja, ki ga trenutno uporabljamo v Evropi, je namenjenega za uporabo v živinoreji.

Bioogljje se uporablja kot dodatek h krmi, stelji in pri postopku kompostiranja ter obdelavi gnoj, gnojevke in za čiščenje voda. Pozitivne učinke opazimo že v nekaj dneh. Učinkovitost bioogljja kot dodatek krmi poveča rast živali, zmanjša težave zaradi prebavnih motenj (pojavnost diareje se zmanjša), izboljša pa se tudi delovanje jeter, izkoristek prebavljene krme oziroma delovanje črevesne flore pri živalih (Matko, 2014).

Za uporabo bioogljja v krmi živali veljajo stroga pravila za kakovost hrane v skladu z uredbo ES 178/2002 in strogi predpisi o ekološki krmi za živali v skladu z Uredbo ES 834/2007. Bioogljje ima visoko stopnjo adsorpcije vode in absorbira do petkratno maso vode v primerjavi z lastno maso. Učinkovito adsorbira organske molekule (aminokislino, maščobne kisline, proteine in sečnino) in mineralne spojine (amonij, amoniak, nitrati). Z vezavo toksinov (diksin, pesticidi, glifosati, micotoksini in PAH-i) nevtralizira škodljive učinke na prebavni sistem in črevesno floro živali. Zdravje in aktivnost živali se izboljšata, zaradi česar se poveča količina mesa, jajc in mleka. Izboljša se tudi imunski sistem živali, s čimer se zmanjša možnost okužb živali s patogenimi mikroorganizmi. Priporočeno je, da se krmi doda od 0,4 do 0,6 % bioogljja (Gerlach in Schmidt, 2012).

RAZISKAVE POTRJUJEJO POZITIVNE UČINKE

Do sedaj je bilo opravljenih veliko različnih raziskav in vse so potrdile pozitivne učinke uporabe bioogljja. Raziskave, ki sta jih izvedla Van (2006) in Kana (2010), kažejo, da dodajanje 0,4 % do 0,6% bioogljja krmi poveča prirast koz, rac in piščancev do 17 %.

Uporaba bioogljja v govedoreji ponuja rešitve za vse bolj kompleksne težave kmetovanja. Adsorpcijske lastnosti bioogljja omogočajo vezavo širokega spektra strupenih snovi, ki se veže v prebavnem traktu. Omogoča tudi razstrupljanje že resorbiranih toksinov (zlasti lipofilnih toksinov) v plazmi preko "enteralne dialize". Prav tako dodajanje bioogljja zmanjša emisije metana, ker nase veže organski dušik.

Feldmann (1992) in Leng (2009) sta v raziskavah potrdila povečanje pH ravni do 25 %, zmanjšanje redoks potenciala do 32 %, zmanjšanje koncentracije hlapnih maščobnih kislin.

Gerlach in Schmidt (2014) sta v okviru raziskave na 21 kmetijah (vsaka je imela povprečno 150 krav) potrdili uspešno uporabo bioogljja za zdravljenje disbioze (disbioza je neravnovesje mikroorganizmov, ki prizadene prebavni trakt in prav tako zmoti vsrkavanje hranil). Bioogljje so v okviru raziskave dodajali v primeru ene tretjine kmetij. Začetni učinki uporabe bioogljja so se pokazala

BIOOGLJE V SLOVENIJI

Tudi v Sloveniji se po naših raziskavah uporaba bioogljja v kmetijstvu zelo hitro širi. Eden izmed glavnih uvoznikov in ponudnikov je podjetje TMCONSULTING d.o.o., ki bioogljje uvaža iz Avstrije, kjer je praksa uporabe bioogljja med kmeti v uveljavi že nekaj let. Glavni razlog za hitro širitev bioogljja so dobre izkušnje kmetov pri njegovi uporabi, in sicer:

- veže strupene snovi iz telesa, kar razstruplja telo in izboljša prebavo, delovanje jeter, zdravje in rast živali (npr. pri kravah molznicah praksa kaže zmanjšanje vrednost somatskih celic v mleku),
- v nekaj dneh se zmanjša smrad v hlevu, kar pomeni vezavo organskega dušika v bioogljje in transport le-tega kasneje na njivo, kar pomeni, da ne potrebujemo dodatnega gnojnjaka z dušikom in ogljikom,
- zaradi njegove poroznosti skladišči vodo in bistveno poveča zračnost zemlje, kar pomeni do šestkrat manj zalivanja in manjšo potrebo po mehanski obdelavi zemlje,
- izpiranje hranil in mineralov v nižje plasti zemlje dokazano zmanjša za do 70 %, kar pomeni boljši in večji pridelek,
- v zemlji dokazano zmanjšuje biodostopnost strupenih snovi rastlinam, kar pomeni bolj zdravo pridelavo hrane oziroma krme.

li že v prvem tednu. Spodaj so opisani rezultati, ki so jih opazili med preiskavo, ki je trajala od 1 do 4 tedne:

- izboljšanje splošnega videza in zdravja živali ter vitalnosti,
- zmanjšano število celic v krvi (prekinitvev uporabe bioogljja vodi k višjemu številu celic),
- zmanjšanje težav s kopiti in diareje,
- zmanjšanje stopnje umrljivosti,
- povečanje mlečnih beljakovin in/ali maščob,
- mešanje gnojevke je bilo

manj potrebno,

- poleg tega se je povečala viskoznost gnojevke in izboljšal se je njen vonj.

Testi so tudi pokazali, da dodajanje bioogljja poveča delež amonijevega dušika in zmanjša delež nitratov in nitritov v gnojevki.

V raziskavi, ki jo je izvedel Leng s sodelavci (2012), je dodajanje 0,62 % bioogljja povečalo živo maso goveda za 25 % in zmanjšalo proizvodnjo metana za 22 %.

» TOMAŽ ŽOHAR

Digestat kot gnojilo

Ostanek iz bioplinarn je uporaben kot gnojilo, a le z ustrezno deklaracijo in gnojilnim načrtom.

Kmetom iz okolice bioplinarskih naprav (BP) se v zadnjih letih pogosteje ponuja ostanek iz bioplinarn – digestat za gnojenje rastlin. Digestat je poltekoč ali tekoč material. Za tovrsten material velja, da je treba delati z njim po zakonodaji, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov.

SHRANITE DEKLARACIJO

Vsak digestat, ki ga bioplinarna prodaja, mora imeti deklaracijo. Kmet mora še pred nakupom vedeti, katere dokumen-

te mora shraniti, ker so njegova varnost in dokazilo; katere evidence mora pričeti voditi sočasno z nakupom digestata. Priporočamo, da se pred nakupom pogovorite s svetovalcem, da skupaj preverita ustreznost deklaracije in ostale zahteve.

Ker prihaja digestat iz bioplinarske predelave, nosi lahko s seboj tudi tveganja. Zato mora biti kmet pozoren na podatke o vsebnosti potencialnih onesnaževal tal in o hranilih, hranjenju zahtevane dokumentacije in vodenju evidenc, ki so za-

konsko predpisane. Pri odločanju glede rabe tovrstnega materiala v smislu dobrega gospodarjenja, ki ohranja zemljo tudi za naše zanamce, izpostavimo naslednje obveznosti.

Na kmetijskih zemljiščih je dovoljena le uporaba digestata 1. kakovostnega razreda, ki je proizvod. Tak status digestat pridobi le, če se v bioplinarni uporabljajo ustrezne vhodne surovine. Vsak predelovalec je dolžan ob prodaji digestata izdati (predložiti) predpisano deklaracijo vsakemu uporabniku.

Na deklaraciji predelovalec in prevzemnik s podpisom potrjujeta oddajo oz. prevzem količine digestata. Poleg tega so navedene še vrste biološko razgradljivih odpadkov, iz katerih je proizveden digestat, primerenost oz. neprimerenost za ekološko kmetijstvo in največji dovoljeni vnos digestata na kmetijsko zemljišče.

Naveden je tudi izvajalec nadzora kakovosti digestata z datumom vzorčenja in številko analize ter izvleček pomembnejših parametrov iz analize.

V spomin

Vladimirju Tumpeju, 1930–2016

Med letošnjimi velikonočnimi prazniki nas je presenetila vest o smrti našega sodelavca in dolgoletnega vodje oddelka Kmetijske svetovalne službe na Ptuj Vladimirja Tumpeja. V spominu nam ostaja kot vizionar razvoja slovenskega kmetijstva s poudarkom na tehnologiji reje govedi. V letu 2010 ob deseti obletnici ustanovitve Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije je prejel priznanje za življenjsko delo.

Vladimir Tumpej se je leta 1930 rodil v Kotoribi. Osnovno šolo in gimnazijo je končal na Ptuj, študij pa nadaljeval na Agronomski fakulteti v Zagrebu. Leta 1960 se je zaposlil na takratnem Živinorejsko-veterinarskem zavodu na Ptuj kot strokovnjak za tehnologijo v živinoreji. V okviru zavoda je bil vseskozi dejaven pri organizaciji izobraževanj za potrebe članov družinskih kmetij in prenosu tehnologije pridelave krme, reje in prehrane goveda. Pomemben mejnik v razvoju kmetijstva na območju zavoda je bilo leto 1975, ko se je udeležil mednarodnega seminarja za proizvodnjo mleka v Wageningenu na Nizozemskem. Tam se je seznanil z intenzivnim gospodarjenjem na travinju in s tehnologijo proste reje krav. Vsa ta znanja

je prenašal na naše kmetije in gospodarstva. Številne kmetije v Sloveniji, na Hrvaškem in v Avstriji so uporabile učinkovite tehnološke rešitve ter modernizirale tehnologijo reje. Vladimir Tumpej je vseskozi vzdrževal dobre stike s strokovnimi inštitucijami ter strokovnjaki tako doma kot v evropskih državah. Rezultati sodelovanja so bile številne strokovne ekskurzije, ki jih je organiziral za slovenske kmete in strokovnjake ter na ta način dodatno skrbel za prenos sodobne tehnologije na naše kmetije. Velik napredek na kmetijah, ki so upoštevale strokovne nasvete Vladimirja Tumpeja, se je odražal tudi v ekonomski uspešnosti govedorej-skih kmetij, ki so v današnjem času evropsko primerljive v stabilni mlečni proizvodnji.

Za sodelavce v Kmetijski svetovalni službi Ptuj in tudi širše na drugih območnih zavodih ter inštitucijah je bil Vladimir Tumpej neizčrpen vir strokovnega znanja in širokega pogleda na razvoj kmetijstva. V času družbenih sprememb v Sloveniji se je pokazal tudi kot velik domoljub in se je veselil prepotrebni sprememb v organiziranosti slovenskega kmetijstva in organiziranosti strokovnih služb. Tudi po upokojitvi konec leta 2002 se je aktivno zanimal za dogajanje v kmetijstvu in užival v svojem hobiju čebelarjenju. Za vse nas je Vladimir Tumpej veljal za preprostega, skromnega in poštenega sodelavca in vodjo službe, ki je imel vedno odprta vrata za pogovor in strokovno pomoč. Ohranili ga bomo v trajnem spominu s hvaležnostjo, da smo lahko del strokovnega dela delili z njim v korist slovenskega kmetijstva.

Vodja oddelka Kmetijske svetovalne službe Ptuj
pri KGZS Zavodu Ptuj
Peter Pribožič

NASVETI

Med drugimi je podan tudi delež dušika iz živinskih gnojil, ki se izračuna po predpisani enačbi. Brez podpisov deklaracija ni veljavna! Na to bodite še posebej pozorni.

DOKUMENTE JE TREBA
HRANITI DESET LET

Uporabnik digestata je zavezan hraniti deklaracije, rezultate analiz tal in gnojilne načrte najmanj deset let. Uporabnik digestata, ki le tega ne uporablja v skladu z zakonodajo, je lahko za prekršek kaznovan z globo do 4100 evrov.

Gnojenje z digestatom iz bioplinskih naprav, ki se pojavlja na trgu, pri nas še vedno predstavlja novost za kmete, ki bi ga želeli uporabiti kot gnojilo.

Dogaja se, da kmetje ne poznajo potrebnih pogojev za vnos digestata na svoja zemljišča niti niso pozorni, če je digestat ustrezno deklariran kot tržno blago.

Posledice tega plačujejo ob inšpekcijskih pregledih na kmetijah, lahko pa pripelje tudi do zmanjšanja subvencij. Glede na ugotovljene težave pri rabi digestata na kmetijah je skoraj nujno in dobro za vsako kmetijo, da se predhodno posvetuje s kmetijskim svetovalcem glede pogojev za rabo digestata.

» GABRIJELA SALOBIR

» MATEJA STRGULEC,
KGZS – Novo mesto

T4 PO VAŠI MERI

Powerstar™
Low Profile™
Dual Command™

BR6090 - NOVA SEZONA STARE CENE

IZKORISTITE UGODNE CENE MODELOV NA ZALOGI

ITRO, d.o.o., PE Štore • Železarska c. 3, Štore
Tel. (03) 780 57 12 (14, 15) • www.newholland.si

NEW HOLLAND AGRICULTURE

VEČ INFORMACIJ O AKCIJI DOBITE PRI POOBlašČENIH PRODAJALCIH.

Gnojilo prvega
razreda kakovosti!

Digestat iz Bioplinarne Ihan

Nastane z razgradnjo gospodinjstskih odpadkov, odpadnih olj in maščob. Ker je brez živalskih gnojil, umetnih snovi in klavničnih odpadkov, je **okolju prijazno gnojilo**.

Vsebuje **veliko hranilnih snovi in mineralov** ter posebno mikrobakteriološko floro, zato je **odlično nadomestilo kemičnim umetnim gnojilom** (NPK), saj pospešuje rast in količino pridelka. Preprečuje tudi bolezni rastlin in ohranja stabilne pogoje tal za nadaljnjo obdelavo.

Kako do digestata?
Pokličite 041 934 987

PETROL

Energija za življenje

Več na www.petrol.si/gnojilo

NASVETI

Kdo in kako lahko pomaga na kmetiji

Slovenska zakonodaja pozna več oblik najema delovne sile za pomoč na kmetiji.

Ponovno prihaja čas sezonskih konic. To je čas, ko člani kmetije vsega dela ne zmorejo opraviti sami in za dodatno pomoč na kmetiji najamejo delavce. Slovenska zakonodaja pozna več oblik najema delovne sile. Tako lahko delavca zaposlimo na podlagi pogodbe o zaposlitvi za določen čas, z osebo sklenemo podjemno pogodbo, iz seznama izvajalcev osebnega dopolnilnega dela izberemo tistega, ki se je v ta seznam priglasi z namenom, da bo opravljal občasno pomoč pri kmetijskih opravilih, z upokojemcem sklenemo pogodbo o začasnem in občasnem delu upokojemcev ali pa najamemo dijaka oziroma študenta na podlagi napatnice študentskega servisa. Vsaka oblika najema delovne sile ima svoje posebnosti, na katere moramo biti pozorni.

POGODBA O ZAPOSILTVI

Pogodba o zaposlitvi mora biti obvezno sklenjena v pisni obliki, pri čemer je bodočemu delavcu potrebno izročiti pisni predlog pogodbe o zaposlitvi, in sicer najmanj tri dni pred sklenitvijo delovnega razmerja, ter pogodbo ob začetku dela. Bodočega delavca je pred pričetkom dela praviloma potrebno napotiti na zdravniški pregled, ki je strošek delodajalca, in ga seznaniti z delom, pogoji dela ter pravicami in obveznostmi na delovnem mestu. Sezonska dela navadno trajajo manj kot tri mesece v koledarskem letu, zato javna objava prostega delovnega mesta ni potrebna. Delodajalec nikakor ne sme pozabiti na prijavo delavca v soci-

alna zavarovanja na prijavnodjavni službi Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), in sicer najkasneje pred pričetkom dela, ter mu po prijavi izročiti kopijo potrdila o prijavi. Ob vsakem izplačilu plače je delodajalec dolžan izdati delavcu pisni obračun plače in morebitnih nadomestil plače za pretekli mesec dela, ki nujno vsebuje obračun in plačilo davkov in prispevkov.

PODJEMNA POGODBA

Podjemna pogodba je mogoča le, če niso izkazani elementi delovnega razmerja. Povedano drugače, je možna v primeru, da se bo delo opravljal »na počez«, kar predvsem pomeni, da izvajalec dela ne bo vključen v organiziran delovni proces in ne bo delal po navodilih in nadzoru naročnika – kmeta. Kmet je izvajalca dela dolžan prijaviti v zavarovanje, in sicer praviloma pred pričetkom opravljanja dela. Po opravljenem delu kmet izvajalcu dela plača s pogodbo dogovorjeni znesek ter obračuna in poravna obvezne prispevke ter davke.

Pogodbo o začasnem in občasnem delu upokojemcev sme kmet skleniti z vsakim upokojemcem. Izjema so le upokojeneci, ki so še vedno delno aktivni (so za krajši čas še vedno zaposleni ali opravljajo dejavnost) in invalidski upokojeneci, katerih omejitve izhajajo iz njihove priznane invalidnosti. Delo po tej pogodbi je za upokojenca omejeno na največ 60 ur na mesec. Neizrabljenih ur ni mogoče prenašati v naslednje mesece, hkrati njegov dohodek iz

te pogodbe v letu 2016 ne sme presegati 6.356,79 evrov. Kmet mora paziti na minimalno urno postavko, ki v letu 2016 ne sme biti nižja od 4,24 evrov bruto na uro. Plačilo za opravljeno delo mora upokojemcu izplačati najkasneje do 18. dne v naslednjem mesecu. Voditi mora dnevno evidenco prihoda in odhoda ter števila dejansko opravljenih ur začasnega ali občasnega dela, pri čemer mora spoštovati omejitve glede števila ur (če kmet sicer ne zaposluje delavcev, se pri njem lahko opravi največ 60 ur tovrstnega dela, če zaposluje do deset delavcev, največ 100 ur, za 30 zaposlenih 150 ur ...). Kmet je dolžan obračunati in plačati prispevke in davke ter upokojenca prijaviti v zavarovanje.

OSEBNO DOPOLNILNO DELO

Osebno dopolnilno delo sme izvajalec tega dela pri kmetu opravljati na podlagi vrednotnice, ki jo kmet zanj kupi na upravni enoti ali preko portala e-uprava, in sicer pred pričetkom opravljanja dela. Vrednotnica šteje kot dokazilo o plačanih prispevkih za socialna zavarovanja. Po končanem delu izvajalec osebnega dopolnilnega dela kmetu izstavi račun, pri čemer zaslužek izvajalca v posameznem polletju koledarskega leta ne sme presegati treh povprečnih mesečnih neto plač preteklega leta v Republiki Sloveniji. Sicer pa je z vidika davkov in prispevkov ta oblika dela gotovo cenovno najugodnejša. Kmet kot naročnik namreč plača zgolj 9 evrov za vrednotnico, ki velja en koledarski

mesec. Vendar je potrebno opozoriti, da delo po tej obliki zajema zgolj občasno pomoč pri kmetijskih opravilih, kar pomeni, da se delo ne sme izvajati neprekinjeno vsak dan po več ur v mesecu.

Tudi delo dijakov oziroma študentov ne sme trajati neprekinjeno dalj časa in se sme opravljati le na podlagi predhodno izdane napatnice študentskega servisa. Kmet mora paziti na minimalno urno postavko, ki znaša 4,50 evrov bruto na uro. Po končanem delu kmet plača račun, ki mu ga izstavi študentski servis.

BREZPLAČNA POMOČ

Naj dodamo, da je pri vseh oblikah dela potrebno biti posebno pozoren na varnost in zdravje pri delu, odmore in počitke, prepovedana pa je tudi vsakršna diskriminacija. Povsem je konec velja omeniti tudi brezplačne oblike dela, in sicer sezonsko pomoč na kmetijah, planinah in skupnih pašnikih, sorodstveno in sosedsko pomoč, ter opozoriti na posebnosti najema tujih sezonskih delavcev. Podrobnejše informacije tako o oblikah najema sezonskih delavcev kot tudi posebnosti v primeru najema tujih sezonskih delavcev je mogoče najti na spletnih straneh KGZS.

» URŠKA AHLIN GANZITI

Zadnji čas za spremembe

Zbornica je bila marca zelo dejavna in je opozorila na nekaj težav slovenskih kmetov.

V začetku marca je upravni odbor (UO) Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) na 22. seji predlagal spremembo Zakona o davčnem potrjevanju računov, tako da bi iz obveznosti uporabe davčnih blagajn izvzeli vse dejavnosti, ki se opravljajo v manjšem obsegu.

Prav tako naj ne bi bilo treba uporabljati davčnih blagajn za prodajo kmetijskih pridelkov in izdelkov lastne pridelave na tržnicah. UO pričakuje od vlade, da bo podprla pobude za spremembo zakona. V nasprotnem primeru bo KGZS vložila predlog sprememb zakona s podporo volivcev.

Z obveznostjo uporabe davčnih blagajn so se dejansko začele kazati težave, na katere je KGZS opozarjala že, ko je bil predstavljen prvi predlog zakona. Dodatna administrativna in finančna bremena ter tehnične težave ovirajo zavezance pri uporabi davčnih blagajn. Na težave opozarjajo pred-

vsem nosilci dopolnilnih dejavnosti, ki jih opravljajo v manjšem obsegu, in kmetje, ki pridelujejo zelenjavo, zelišča, jagode in trajne rastline na njivskih površinah, ki ne morejo biti obdavčene po katastrskem dohodku.

KGZS PODPIRA ZAHEVE EVROPSKIH KMETOV

Sredi marca so v Bruslju ob sedanju kmetijskih ministrov Evropske unije potekali protesti kmetov, ki jih je podprla tudi Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije. Šlo je za zahteve po sprejemu izrednih ukrepov za rešitev krize v kmetijstvu.

Težave, na katere KGZS opozarja že nekaj časa, nazadnje na shodu kmetov v osmih večjih slovenskih mestih oktobra lani, so vsak dan hujše. Brez ustreznega ukrepanja evropskega vrha se tudi položaj slovenskega kmeta ne bo izboljšal. Zahteve, ki so

jih izražali evropski kmetje v Bruslju, so po vsebini podobne zahtevam, ki jih KGZS ponavlja že nekaj časa.

To pa so poštena razmerja cen v verigi preskrbe s hrano, uveljavitev poštenih praks, večji podarek promociji lokalnih pridelkov, zmanjšanje obremenitev (davkov, carin in drugo) pri vhodnih stroških, večje olajšave pri naložbah in ugodnejša posojila, sprejem ukrepov in orodij, ki bodo ublažili tveganja na evropskem in svetovnem trgu. Zaradi krize v mlečnem sektorju, ki je trenutno najbolj na udaru, pa kmetje zahtevajo tudi začasno povečanje intervencijske cene za posneto mleko v prahu in maslo ob upoštevanju povečanih proizvodnih stroškov.

Pri tem je KGZS opozorila, da zaradi političnih odločitev, kot je ruski embargo, največ posledic čuti prav kmet, posledično pa to čuti tudi že potrošnik. Dolgoročno bi namreč neukrepanje škodovalo kmetijstvu, ki kot ustvarjalec delovnih mest in varuh poseljenosti podeželja zagotavlja potrošnikom kakovostno hrano. Zato KGZS pričakuje sprejem takšnih ukrepov, s katerimi bi vsaj delno omilili posledice krize v mlečnem sektorju in prireji prašičjega mesa.

TEŽAVE ZARADI GRADNJE VODNIH ZADRŽEVALNIKOV SE NADALJUJEJO

Komisija za vodne zadrževalnike je na seji sredi marca pregledala stanje na območjih, kjer so že obstoječi vodni zadrževalniki ali pa je predvidena gradnja vodnih zadrževalnikov. Ugotovili so različna stanja:

V Vipavski dolini sicer imajo akumulacijo **Vogršček** in vso infrastrukturo za namakanje, vendar kmetje ne morejo namakati, saj ni nikogar, ki bi sistem vzdrževal in skrbel za namakanje. Stanje na območju zadrževalnika **Dobrova** trenutno miruje. Problematika se tu rešuje dvofazno. Če bodo zadoščali nekateri drugi ukrepi, ki se bodo izvedli v prvi fazi projekta, zadrževalnika na tem območju ne bo. Na območju **vzhodne Slovenije** je največja težava v tem, da voda večkrat letno poplavlja in zaliva kmetijske površine, saj so melioracijski jarki neočiščeni in nevzdrževani. Na območju **Spodnje Savinjske doline** projekt gradnje suhih zadrževalnikov trenutno miruje. Na območju **Ljubecne pri Celju** so pričeli z gradnjo suhega zadrževalnika, vendar so kmetje sprožili upravni spor, zato je gradnja v mirovanju.

Kmetje predlagajo, da se težave na omenjenih območjih rešujejo tako, da se poišče nove lokacije zadrževalnikov v povirjih voda. Če stroka ne bo našla ustreznih rešitev, predlagajo, da se za oškodovane kmetije določi mesečna renta za štiričlansko družino in obdobje 40 let.

Poleg tega zahtevajo, da se v Zakon o kmetijskih zemljiščih vnese zahtevo po zagotavljanju poplavne varnosti in hkratni pravici do vode za namakanje ter v **Načrt upravljanja z vodami** (NUV II) zahteva po ustanovitvi odborov za upravljanje z vodami, katerih člani morajo biti tudi kmetje.

» R. P., D. M.

KVIZ MLADI IN KMETIJSTVO

Veliki zaključek državnega tekmovanja Mladi in kmetijstvo bo **16. aprila 2016 v Gasilskem domu v Tomaški vasi v Mislinjski dolini**.

Na zaključku sodelujejo ekipe zmagovalke na regijskih tekmovanjih. Brez predhodnega izbora tekmuje tudi ekipa lanskoletnega državnega tekmovanja, ki si je v letu 2015 pridobila čast izvedbe prireditve državnega tekmovanja za leto 2016 (DPM Mislinjske doline). Kviz Mladi in kmetijstvo letos sodi v okvir projekta Brez predsodkov o kmetijstvu in SKP, ki ga sofinancira Evropska komisija.

Natančnejši program dogodka bo dosegljiv na spletnih straneh KGZS (www.kgzs.si) in ZSPM (www.zspm.si), kjer so tudi druge informacije o kvizu Mladi in kmetijstvo.

Vabljeni!

Dobrote slovenskih kmetij v letu 2016

Priprave na 27. državno razstavo Dobrote slovenskih kmetij, ki bo od 19. do 22. maja v minoritskem samostanu na Ptujju, so že v polnem teku.

Z razpisom za sodelovanje na razstavi vabimo slovenske kmetije iz Slovenije in zamejstva, da nastopite s svojimi izdelki in se prek razstave promovirate v svoji dejavnosti. Strokovne komisije bodo po končanem razpisu opravile senzorično ocenjevanje vseh skupin izdelkov, letos prvič tudi med slovenskih kmetij.

Na lanski 26. državni razstavi Dobrote slovenskih kmetij je v trinajstih skupinah bilo prijavljenih 1.173 izdelkov. Največjo rast je zaznali pri mlečnih izdelkih in mesnih izdelkih. Podelili smo skupaj 492 zlatih, 316 srebrnih in 211 bronastih priznanj ter 78 znakov kakovosti.

Na vseh dosedanjih 26 razstavah Dobrote slovenskih kmetij je bilo skupaj podeljenih 16.021 priznanj, od tega 4.559 bronastih, 5.235 srebrnih in 6.227 zlatih ter 830 znakov kakovosti. Izdelki, ki jih pripravljajo skrbne roke slovenskih gospodinj in gospodarjev, so poleg kakovosti glede na prejeta priznanja tudi del kulturne dediščine slovenskega podeželja, ki jo vsako leto znova spoznavamo na Dobrotah slovenskih kmetij.

PRIJAVE PREK SVETOVALCEV

Pri zbiranju prijav in vzorcev sodelujejo kmetijske svetovalke in svetovalci iz vseh kmetijsko-gozdarskih zavodov Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Dobrote slovenskih kmetij so tudi rezultat dobrega medsebojnega sodelovanja mreže javne

službe kmetijskega svetovanja Slovenije. Spodbudno je vedno večje zanimanje za sodelovanje s strani kmetij, ki imajo dopolnilno dejavnost že registrirano in dobrote tudi tržijo.

Večje število registriranih dopolnilnih dejavnosti na kmetijah obenem pomeni za potrošnike bolj pestro ponudbo pri-

Tudi letos si bodo Dobrote slovenskih kmetij na Ptujju ogledali pomembni gostje

stnih izdelkov s podeželja, predvsem v neposredni prodaji.

Sodelovanje na senzoričnih ocenjevanjih v sklopu prireditve Dobrote slovenskih kmetij zagotavlja prepoznavnost višje kakovosti, saj nagrajene kmetije pridobijo pravico označevanja svojih izdelkov z znakom blagovne znamke Dobrote slovenskih kmetij.

POSEBNA POZORNOST SAVINJSKI S KOROŠKO

Kot vsako leto je tudi tokrat podarek na eni izmed sodelujočih regij. Tokrat je to območje

Savinjske s Koroško oziroma območje delovanja Kmetijsko gozdarskega zavoda Celje. Ta pokrajina je znana po tradicionalnih kakovostnih krušnih izdelkih, kakor tudi mesnih, mlečnih, sadnih in drugih dobrotah. KGZS - Zavod Celje je tudi nosilec povezovanja turističnih kmetij Slovenije, ki

mejskih Slovencev Agraslomak daje velik pomen povezovanju prek meja in tudi omogoča mednarodno sodelovanje na razstavi. Program štiridnevne dogajanja na razstavi Dobrote slovenskih kmetij bo pester in zanimiv, namenjen strokovnim posvetom, predstavitev dopolnilnih dejavnosti na kmetijah in nagrajenih izdelkov ter ponudbi kmetij na stojnicah ob kulturnem programu, ki se bo odvijal na centralnem odru. Vsak obiskovalec bo dobrote lahko poskusil in tudi kupil.

Dobrote slovenskih kmetij so festival kulinarike slovenskega podeželja in prikazujejo tradicionalne domače izdelke, s katerimi lahko gradimo razvoj in ponudbo pristne domače hrane. S podporo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije je razstava osrednji dogodek slovenskega podeželja.

» PETER PRIBOŽIČ

se bodo na razstavi še posebej predstavile. Posebej se bo predstavila tudi Biotehniška šola iz Šentjurja.

MED JE LETOŠNJA NOVOST

V sodelovanju s Čebelarstvo zvezo Slovenije bodo na letošnji razstavi predstavljeni tudi slovenski čebelarji, ki promovirajo 20. maj kot svetovni dan čebel. Na razstavi bo 20. maj tudi dan, namenjen šolam, ki se že pripravljajo v okviru tekmovanja na likovnem natečaju Počitnice na kmetiji.

Sodelovanje organizacije za-

Obujanje starih znanj za trajnostno pridelavo

Drugi teden marca letos je v Santiagu de Compostella v Španiji potekala šesta delavnica projekta SAGITER.

Delavnico so organizirali sodelavci Zveze kmetijskih šol Galicije (Federación de Escuelas Familiares Agrarias de Galicia), ki je španski partner projekta. Delavnico je odprl predsednik Združenja pridelovalcev galicijskega hmelja in član upravnega odbora združenja kmetov Galicije. V nekaj stavkih je predstavil prizadevanja za ponovno vzpostavitev pridelovanja hmelja v Galiciji. Delo se je nadaljevalo s predstavitvijo aktivnosti partnerjev v času med delavnico na Madžarskem in tokratno delavnico. Partnerji so v različnem obsegu realizirali predvidene aktivnosti, oblikovali predloge modulov in jih delno tudi preizkusili. Predstavili so izhodišča za nadaljevanje dela do zaključka projekta. Razprava je tekla tudi popoldne, ko so se sodelujoči razdelili in po skupinah oblikovali predloge za izobraževanje o agroekologiji za različne ciljne skupine. Drugi dan se je delo nadaljevalo s ciljem, da bi izoblikovali končni izbor orodij in pristopov za posredovanje znanja, definirali kompetence, delo in načine analize. Razprava je omogočila oblikovanje poteka treninga in usposabljanj učiteljev. Uskladili so tudi končni spis projektnih rezultatov in njihovo obliko. Zadnji dan je bil namenjen definiranju končnih ciljev in izboru metod ter oblikovanju spletne strani. Razprava je potekala po skupinah in na koncu je strokovnjak za spletne aplikacije izoblikoval predlog, ki je temeljil na priporočilih delovnih skupin.

Ogled poskusne površine, kjer preizkušajo ekološko pridelovanje hmelja na Centru za kmetijske raziskave v regiji Galicija v Španiji.

Dogovorili so se tudi o organizacijskih vidikih dela v zadnji tretjini projekta. Zaključni sestanek bo v Belgiji, kjer bodo delovne zadeve reševali na Flamski kmetijski zbornici v Leuvnu. Zaključni dogodek pa nameravajo organizirati v Bruslju in s tem zagotoviti prepoznavnost projekta z udeležbo predstavnikov EU.

HMELJ PONOVO V GALICIJI

Popoldne drugega dne je bil na vrstil ogled Centra za kmetijske raziskave v Magebondu, ki deluje v okviru svetovalne službe avtonomne regije Galicija. Posetstvo je veliko 300 ha in je razdeljeno na več področij: pridelava hmelja, pridelava poljščin in krme ter živinorejski del, kjer je poudarek na priraji mleka. Aktivno se ukvarjajo z raziskavami čiščenja odpadnih voda iz živinoreje (sodoben hlev s 150 kravami z visokim nastiljem) in preizkušajo različne pristope oziroma

tipe rastlinski čistilnih naprav. Te lahko z minimalnimi vložki energije zagotovijo vodo kakovosti, primerne za zalivanje ali izpust v reko. Predstavili so raziskave, povezane s ponovnim oživljanjem pridelave hmelja v Galiciji. V tem prizadevanju so se združili kmetje, raziskovalne in izobraževalne ustanove. V veliko pomoč pa je tudi projekt SAGITER, kjer so razvili orodja za zbiranje, vrednotenje in posredovanje tradicionalnih znanj iz pridelave hmelja. Udeleženci so si ogledali poskusno površino, veliko okoli 2000 m², namenjeno spremljanju in vrednotenju ekološke pridelave hmelja. Imajo tudi dva hektarja površin, kjer spremljajo pridelovalni potencial okoli dvajsetih sort in divjih različic hmelja. Poleg pridelovalne površine so predstavili tudi pilotno sušilnico in miniaturno opremo za peletiranje hmelja. Kot zanimivost so predstavili staro pripravo za vezanje vrvic, ki so jo uporabljali v preteklosti in so

Education and Culture
Lifelong Learning Programme

jo rekonstruirali iz spominov in ob pomoči bivših hmeljarjev. Obiskali so tudi pivovarno Hijos de Rivera, kjer so jim predstavili njihovo sodelovanje v projektu oživljanja pridelave hmelja v Galiciji. Iz lokalnega hmelja proizvedejo božično pivo, ki ga razprodajo v dveh tednih in je tradicionalna pijača med zimskimi prazniki. Razložili so tudi, kako sodelujejo s pridelovalci jabolok za jabolčno vino (cider) in kako so 80 % pridelovalcev prepričali, da jih gojijo ekološko. Ostali jih pridelujejo integrirano, vendar jih niso opustili, ampak z njimi še vedno sodelujejo. Pivovarna obvladuje okoli 5 % celotnega španskega trga in uspešno investira v razširitve kapacitet.

Aktivnosti španskega partnerja so primer uspešnega pristopa k obujanju pridelave včasih pomembne rastline, ki je že skoraj utonila v pozabo. Projekt SAGITER je omogočil, da aktivnosti, za katere iz različnih razlogov ni posluha s strani države, izpeljejo samostojno in prispevajo k skupnemu cilju ponovne oživitve pridelave hmelja, nadgrajene s trajnostnimi pristopi. Pomemben dejavnik je tudi sodelovanje lokalne pivovarne, ki spodbuja uvažanje pridelave in je pripravljena odkupiti celoten pridelek lokalnega hmelja, ki je že včasih slovel po svoji kakovosti.

» DR. JANKO RODE

Delavska hranilnica d.d. Ljubljana

KMETOVALCI, NE ZAMUDITE IZJEMNE PONUDBE !

Delavska hranilnica je poskrbela za vas z:

- **brezplačnim vodenjem** osebne računa **24 mesecev**,
- **brezplačnim** elektronskim bančništvom **Dh-Osebni**,
- **brezplačno MasterCard za prvo leto brez letnega nadomestila**,
- **brezplačnimi dvigi na bankomatih v Sloveniji in monetarni EU**,
- **dolgoročnimi krediti za:**
  - razvoj osnovne dejavnosti in pospeševanje programov samooskrbe,
  - nakup semen, gnojil, zaščitnih sredstev,
  - razvoj govedoreje, prašičereje, piščančereje, perutninarstva, drobnice in divjadi,
  - nakup pitancev in molznic,
  - razvoj vinogradništva, sadjarstva, oljkarstva in zelenjadarstva,
  - investiranje v obnovljive vire energije,
  - investiranje v energetske prenove gospodarskih in stanovanjskih objektov,
  - nakup zemljišč in urejanje le teh,
  - obnova in novogradnje gospodarskih in stanovanjskih objektov,
  - nakup vseh vrst kmetijske mehanizacije,
  - odprava posledic poplave, suše, toče, pozebe, viharjev, plazov.

UGODNI KREDITI	OBRESTNA MERA
do 2 let	6M euribor + 2,00 %
do 3 let	6M euribor + 2,20 %
do 4 let	6M euribor + 2,40 %
do 5 let	6M euribor + 2,60 %
do 10 let	6M euribor + 2,80 %
do 20 let	6M euribor + 3,00 %
do 30 let	6M euribor + 3,30 %
vsi krediti brez stroška odobritve kredita	

E-mail: info@delavska-hranilnica.si

Spletni naslov: www.delavska-hranilnica.si

Na POP TV prihaja nova oddaja, v kateri bodo izbrani kmeti Sloveniji dokazali, iz kakšnega testa je narejen pravi moški. Da delavnost in poštenost nista iz mode in da spoštovanje do srčne izbranke ni stvar naključja.

Spoznali bi radi tiste moške, ki ostajajo zvesti vrednotam, na katere mnogi pozabljajo. Išče mo fante, ki verjamejo v domačo hrano in namesto z utežmi telovadijo z lopato. Fante, ki verjamejo v pravo ljubezen. V ljubezen po domače.

Pridružite se iskanju najvrednejše nagrade doslej: pristne ljubezni.

**PRIJAVITE SEBE
ALI DRUGEGA**

Pokličite na telefonsko številko
040 305 680

Oddajte prijavnico na **Ljubezen po domače**, poštni predal 777, Ljubljana

Kliknite na spletno stran
ljubezenpodomace.si

Ljubezen ne pozna meja

Damijan in Erika Smolak iskreno o televizijski izkušnji, ki jima je spremenila življenje

Damijan in Erika imata prav posebno ljubezensko zgodbo. Spoznala sta se v resničnostnem šovu, v kateri kmeti iščejo ženo. Damijan ni našel le življenjske sopotnice, našel je sorodno dušo, njuna sreča pa je bila popolna, ko se jima je kmalu po veliki poroki pridružila še hčerka. Sedaj živijo kmečko pravljico, zakonca Smolak pa po svojih izkušnjah pozivata vse, ki jim diši takšno življenje, da se prijavijo v resničnostni šov Ljubezen po domače, ki na POP TV prihaja jeseni.

Danes, pet let kasneje, se zdita srečna kot še nikoli. Prvo vprašanje se tako ponuja kar samo od sebe: če se takrat ne bi prijavila, najbrž te pravljice ne bi doživela?

»Velikokrat se o tem pogovarjava in se še vedno kdaj uščipneva, da se zaveva, kako sva sploh prišla skupaj. V bistvu se je kar veliko stvari moral poklopiti, da sva se prijavila, spoznala in ostala skupaj. Nama je že bilo namenjeno.«

Namenjeno je bilo tudi, da se oddaja konča tako po sanjskem scenariju: s srečnim koncem. A vedno nas najbolj zanima, kaj se zgodi po tem koncu?

»... in potem sva živela srečno do konca svojih dni. In jaz še dodam: in še naprej. Kmalu po zadnji oddaji, kjer sva se zaročila, sem se preselila k Damijanu. Pričela sva bolj spoznavati drug drugega, jaz pa sem se začela učiti kmečkih opravil, saj je bilo kmalu jasno, da ne bom mogla biti ves dan na traktorju. (smeh) Če danes pomislim za nazaj, ko praktično nisem znala ničesar, kar bi na kmetih prišlo prav, sem se veliko stvari naučila zelo hitro. Vse se da, če se hoče.«

Oddaja že sama po sebi poudarja vrednote, na katere včasih kar malo pozabimo. Poštenost, delavnost, vztrajnost.... Kateri so za vaju najlepši nauki, ki jih predajata svoji hčerki?

»Najino mišljenje je, da Klaro vzgajava z zgledom. Še posebej zato, ker je precej samosvoja in odločna punčka. Meniva, da je potrebno vzgajati sebe in s tem posledično vzgajaš svojega otroka. Vseeno ji želiva pokazati ljubezen do kmetije, narave in živali, ne glede na to, kaj se bo potem sama odločila, da bi želela v življenju.«

Tudi vidva se nista bala. Včasih pa je med ljudmi prisoten strah. Zakaj bi rekla, da je takšen občutek povsem odveč, ko gre za prijavo k takšni oddaji?

»Mislim, da je največji strah, kaj si bodo mislili drugi. Ljubezen ne pozna meja in ne načinov, kako se dva spoznata. Svetujem jim lahko le to, da naj poslušajo in upoštevajo svoje občutke. Naj jih ne skrbi, kaj si bodo mislili drugi in naj si zapomnijo, da se za dobrim konjem vedno praši.«

Zakaj bi svetovala ljudem, da se prijavijo?

»Zame je bila to življenjska izkušnja, saj mi je prinesla ljubezen mojega življenja, čeprav so bile možnosti zelo majhne. Zato ljudem svetujem, da če jih vleče v to življenjsko izkušnjo, naj jo zagrabijo z obema rokama. Jaz sem jo in danes imam pravljico.«

P. R.

NA KONCU

Gobova juha z belimi žganci

Na Kmetiji Doberšek na Kovku obiskovalcem orišejo sedanjost in preteklost kmetije, njene posebnosti in tudi zanimivosti v bližnji okolici. Že na daleč pa diši po njihovem domačem pecivu in pekovskih izdelkih. Gostom ponudijo domače sokove in druge dobrote, za zaključene družbe pa po predhodnem dogovoru pripravijo srečanja in zabave. V sezoni gob pa pripravijo tudi odlično gobovo juho.

Sestavine za juho:

- 2 l vode,
- 8 srednje velikih krompirjev,
- 1 rumen korenček,
- 2 rdeča korenčka,
- vejice peteršilja in zelene,
- malo pora,
- majhna vejica luštreka, rožmarina in šetrajke,
- 10 dag svežih gobanov,
- košček kolerabice,
- čebula,
- sol in poper.

Sestavine za žgance:

- 5 krompirjev,
- 35 dag ostre bele moke,
- 35 dag gladke bele moke,
- mast, sol, ocvirki.

Priprava:

V posodi v litru vode skuhamo štiri na kocke narezane krompirje. V drugi posodi poparimo očiščene in tanko narezane gobane. V

tretji posodi v litru vode kuhamo na rezine narezane štiri krompirje, bele in rdeče korenčke, kolerabico ter dodamo por, luštrek, rožmarin, šetrajko, sol in poper. Zmešamo s paličnim mešalnikom. Dodamo v kockah kuhan krompir, gobane in na olju prepraženo čebulo. Juha naj vre še 15 minut. Postrežemo z belimi žganci.

Bele žgance pripravimo tako, da v 1,5 litra slane vode kuhamo pet na lističe narezanih krompirjev. Ko nekaj časa vre, dodamo moko. Moke ne zamešamo. Pokrijemo. Vre naj 20 minut. Nato kup moke prerežemo (naredimo križ) in pustimo vreti še 10 minut. V manjši lonček odlijemo del tekočine. V preostalo maso dodamo 2 žlici stopljene masti in zmešamo. Če je masa pregosta, ji dodamo nekaj odvzete tekočine. Maso nadrobimo v obliko žgancev. Zabelimo z vročo mastjo in ocvirki ter takoj ponudimo.

Več receptov najdete na spletni strani www.zarazvojpodzelja.si

Nagradna uganka

Začetnice besed dajo geslo. Geslo pošljite do 8. maja na naslov Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, uredništvo Zelene dežele, Gospodinjna 6, 1000 Ljubljana, s pripisom NAGRADNA UGANKA. **Odgovor lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov zelena.dezela@kgzs.si.** Izmed pravih odgovorov bomo izžrebali pet nagrajencev, ki bodo prejeli praktične nagrade.

Geslo prejšnje uganke je bilo PRIŠLA BO POMLAD. Izmed prispelih odgovorov smo izžrebali pet nagrajencev: Urška Fonda, Braslovče; Alenka Pšenica, Jesenice; Jerneja Kopljan, Črnomelj; Ivanka Brezovšek, Šmartno na Pohorju; Anton Poharnik, Muta. Čestitamo!

Znamka švedskih avtomobilov in kamionov	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Osje gnezdo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Poljščina, ki cveti modro; iz nje izdelujejo oblačila in posteljnino	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ime nekdanje slovenske pevke popularne glasbe (Kohont)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kraško vino, ki ga pridelajo iz sorte refošk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tisti, ki povzroči škodo iz objestnosti	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Izbrana družčina	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Talni škodljivec, ki žre korenine	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Priimek nekdanjega odličnega alpskega smučarja (Bojan)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slovenski pravnik, politik, sociolog in pedagog (Andrej, 1887–1970)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tip zrnja pri koruzi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kakršna _____, takšna žetev	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Fotovoltaika je varna naložba v trajno donosnost

Gradnja sončnih elektrarn od investorjev zahteva kar nekaj finančnih sredstev, obenem pa omogoča tudi alternativno obliko varčevanja. V Sloveniji takšno obliko varčevanja nudi podjetje Moja elektrarna, ki želi povečati zmogljivosti sončnih elektrarn v Sloveniji in s tem pridobiti več okolju prijazne energije.

Peter Kokot, direktor

Enostaven koncept

Model vlaganja v sončne elektrarne so v Slovenijo prenesli iz Avstrije, kjer je nakup sončnih elektrarn s pomočjo udeležbe državljanov že zelo priljubljen. Razvila ga je skupina PV - Invest, katere del je tudi slovensko podjetje Moja elektrarna. Kako deluje projekt podjetja Moja elektrarna, ki omogoča tudi osebno finančno varčevanje. »V bistvu gre za naložbo v sončne panele, iz katerih so sestavljene sončne elektrarne. Z minimalnim vplavom 600 evrov pravzaprav kupite en panel, lahko pa jih seveda kupite več,« pravi Peter Kokot iz podjetja Moja elektrarna in ob tem poudari, da njihovo podjetje zagotavlja fiksen 5% letni donos. Zanimanje ljudi za tovrstne naložbe obstaja, saj so paneli sončnih elektrarn v Mariboru in Murski Soboti po njegovih besedah že razprodani. »Sedaj nudimo v zakup panele elektrarne v Kamniku,« še doda.

Naložba v panele ni tvegana

Vlaganje v sončne module je zanimivo predvsem vlagateljem, ki ne marajo tveganih naložb, hkrati pa

iščejo alternative za bančne depozite in vezane vloge, kjer so obrestne mere zelo nizke, skoraj nične. »Vlagatelj lahko kupijo največ 50 modulov po ceni 600 evrov za vsakega. Naložba se obrestuje po fiksnih 5% letnih obrestnih meri, prvo izplačilo obresti pa je eno leto po nakupu,« Kokot razloži poslovni model, in doda, da lahko vlagatelj kupljene module kadarkoli proda, pri tem mu Moja elektrarna izplača celoten znesek, ki je bil plačan ob nakupu, in pripadajoče obresti. Seveda pa opozori na še eno dejstvo: »Število sončnih panelov je omejeno, zato pri zakupu velja stari pregovor, kdor prej pride, prej melje.«

Ni časovne vezave

Kot pomembno prednost takšnega načina varčevanja vidi v tem, da vlagatelj ob sklenitvi pogodbe ni časovno vezan in lahko 'svoje' sončne panele kadarkoli odproda. »Pri tem velja zgolj štirideski odpovedni rok,« Vlagatelj panele ne more prodati drugi osebi, proda jih lahko le Moji elektrarni, cena panela pa ostaja celotno obdobje njegovega delovanja nespremenjena - torej 600 evrov.

Varna naložba

Seveda nas je zanimalo, kako varna je naložba v sončne panele. Kot pravi Peter Kokot, je tu ključno jamstvo države, ki zagotavlja odkup proizvedene električne energije po vnaprej določeni fiksnih ceni za obdobje 15 let. »Tako se donos sončne elektrarne lahko zagotovi za celotno življenjsko obdobje elektrarne, ki je predvidoma okoli 40 let. Ob morebitni smrti lastnika panelov se pogodba seveda prenese na dediče,« še pojasni.

Druga varovalka, da je vaš vložek na varnem, je zaveza podjetja Moja elektrarna, da vam omogoči, da lahko svoj vložek v sončne panele pridobite nazaj tudi predčasno. »Vlagatelj lahko kupljene module kadarkoli proda, pri tem mu Moja elektrarna izplača celoten znesek, ki je bil plačan ob nakupu, in pripadajoče obresti. Če želite, da vam vložek vrnemo pred iztekom petletnega obdobja,« še doda naš sogovornik.

moja
elektrarna

Začela se je prodaja panelov SE Kamnik.

Kako do naložbe v Moji elektrarni?

1. V sklopu danega posojila podjetju Moja elektrarna, lahko zakupite panele določene sončne elektrarne. Zakup lahko opravite na podlagi ponudbe katero vam posredujemo po pošti na vaš naslov ali pa izpolnite prijavnico na spletni strani. Najlažje je, če nas pokličete na telefonsko številko **059 102 858** ali nam pošljete povpraševanje na **info@mojaelektrarna.si**
2. Zakupite lahko do 50 sončnih panelov, pri čemer je cena enega sončnega panela **600 evrov**.
3. Pogodbo sklenete s podjetjem Moja elektrarna. Ko se nakaže znesek za zakup panelov, vam Moja elektrarna po pošti posreduje dokazilo o vplačilu in ustrezen **Certifikat**, kjer so zakupljeni moduli dodeljeni na vaše ime. Obresti začnejo teči z dnem plačila.
4. Donos na posojilo se izplača enkrat letno v višini **30 evrov za vsak sončni panel**, ki ste ga kupili. Ta znesek ustreza letni obrestni meri v višini **5,0 %**.
5. Sončne panele oziroma vaše posojilo lahko unovčite kadarkoli in povrnili vam bomo celoten znesek danega posojila plus pripadajoče obresti. **Časovna vezava**, ki velja denimo pri vezanih bančnih vlogah, **tukaj ne obstaja**.

POKLIČITE NAS ALI NAM PIŠITE

059 102 858 | info@mojaelektrarna.si | www.mojaelektrarna.si

DU PONT

PIONEER

— Z —
Optimum
AQUAmax

HIBRIDNI

Vreme

**NE PREDSTAVLJA
TVEGANJA**

Pioneer hibridi koruze za setev 2016

Vsem kupcem in partnerjem se zahvaljujemo na izkazanem zaupanju in vam tudi v letu 2016 ponujamo visoke in kvalitetne hibride, predvsem zmagovalno skupino hibridov Optimum® AQUAmax®, ki nudijo zanesljivo proizvodnjo v vseh vremenskih pogojih.

Šampioni Pioneer za setev 2016

P9074 FAO 300 pameten izbor v proizvodnji zrnja	P9903 FAO 400 Optimum® AQUAmax® izjemen pridelek zrna
P9241 FAO 350 najbolj razširjen hibrid v Sloveniji in Optimum® AQUAmax®	P9911 FAO 410 NOVO top silažni hibrid in Optimum® AQUAmax®
P9486 FAO 360 NOVO zmagovalac v suši in Optimum® AQUAmax®	P0216 FAO 430 top silaža in Optimum® AQUAmax®
P9537 FAO 380 NOVO novi mejnik pridelka	P1114 FAO 550 najboljši izbor za Primorsko

Elitni hibridi Pioneer

P8567 FAO 300 stabilna ekonomika	PR38A79 FAO 330 dokazana stabilnost
P9175 FAO 320 za peščena tla in Optimum® AQUAmax®	P9400 FAO 340 stabilnost, zanesljivost in nepogrešljivost
P9721 FAO 390 silažni top šampion	PR37N01 FAO 390 stabilnost in zanesljivost
PR31Y43 FAO 690 vrhunski hibrid za Primorsko	

Pioneer kvaliteta: PR39B29 FAO 180, PR38N86 FAO 320, PR39R20 FAO 290, PR38A24 FAO 380, PR38Y34 FAO 320, P9915 FAO 400, PR37F73 FAO 410

Posebej lahko naročite seme tretirano z Mesuroлом, kot odvrčalo za ptice ali pa »Premium Seed Treatment«.

»PREMIUM SEED TREATMENT«: seme tretirano s FFS proti talnim škodljivcem in z odvrčalom za ptice. Seme s to oznako je najvišje kakovosti.

BIO SEME: P8000 FAO 280 izjemna, trda zobanka in najrodovitnejši P9241 FAO 350

Dodatno v ponudbi: Pioneer soja sorta PR91M10 NOVO za setev v letu 2016

Kupite 8 vreč
25m MK in
Pioneer
hlače so
vaše.

Količinski popust:

Ob nakupu 16 vreč in več dobite še poseben popust in sicer 1,00 EUR za vsako vrečo.

Kako v klub in do bonitet:

vprašajte v vaši trgovini ali na naši internet strani
<http://slovenia.pioneer.com>,
tel.: 02 521 36 20.